

KISLAP

1903. november 29-én. Ara negyedevre 2 kor. Egyes szám ára 24 fillér. Megjelen minden vasárnap.

BUCSU-INDULÓ, (Lásd a 342. lapon.)

Rákolti György utazása.

REGÉNYES ELBESZÉLÉS

IRTA

ABONYI ÁRPÁD.

NYOLCADIK
FEJEZET
III.

(Folytatás.)

Midőn hosszú és mély ájulásából magához térve végre föl-nyitotta a szemét, tekintete zavaros bámészkodással akadt meg egy barátságos képü, szakállas öreg uron, ki a hajó-orvosok egyenruháját viselte, s föléje hajolva éppen üterének megvizsgálásával foglalkozott. Esmélete lassankint derengeni kezdett, de még semmiről sem tudott magának számot adni. Hol van? Mi történt? Ki ez az orvos és mit akar vele? Hol vannak emberei Dandóczy, Kovács? És főleg miként került ebbe a fényes kényelemmel berendezett hajó-kabinba, melynek ágyában ime végre fölébredt, s érzékeinek első megfigyelése a kórházakra emlékeztető erős karbol-szag, mely át- meg átjárta az egész kabin?

Az orvos most észre vette, hogy a beteg eszméleténél van.

Vidáman pattintott ujjáival, s jó-indulattal hunyorítva szemeivel, ezt kérdezte tőle német nyelven:

— Jó reggelt, fiatal barátom! Nos, hogy érzi magát?

Rákolti hallotta is, meg nem is a kérdést. Halántékaiban lomhán lüktetett a vér, feje nehéz volt, nem bírta a hófehér párnákról fölemelni, hasztalan erőlködött.

— Hol vagyok, kérem? kérdezte halk hangon.

— A »Kronprinz« gőzösön, fiatal barátom, válaszolta derült mosollyal az öreg ur, még pedig hét nap óta. Hatalmas agyrázkódást szenvedett. Isten esodája, hogy a baj súlyosabb természetű következményeitől megmenekült.

Rákolti fülei zúgtak, mint a malom.

»Kronprinz« . . . hét nap . . . váltott át agyának homályos zavarán a doktor kijelentése. De hiszen akkor . . . Szent Isten, hiszen ha ez így van, akkor e pillanatban messzebb van nemes vállalkozása végcéljától, mint valaha! S hogy kerülhetett a »Kronprinz«-ra? Honnan jön ez a hajó? És hová megy?

— Uram, kérdezte szorongó szívvvel a doktort, nem volna kegyes megmondani, hogyan kerültem én az önök hajójára?

— Szívesen, felelte nyájasan az öreg ur; de most ne sokat beszéljen, mert ez még ártalmára lehet. A dolog nagyon egyszerű. Hét

nappal ezelőtt a »Kronprinz« a nyugat-afrikai partok előtt haladt el, midőn az ör-matróz reggeli öt óra tájban jelentette, hogy táv-
esővén keresztül a parton három európai ember holttestét pillantotta
meg. Azt hitte ugyanis, hogy önök meg vannak halva. A »Kron-
prinz« kapitánya erre szintén megfigyelte önöket, észre vette az uti-
podgyászt is, a szétzuzott sajkát is, de meg azt is, hogy a part
azon a helyen, hol önök eszméletlenül feküdtek, nedves és homo-
kos, össze tehát nem zuzhatták magukat, ennél fogva valószínűleg
még életben vannak. A kapitány, emberséges, derék parancsnok,
azonnal elrendelte, hogy nyole ember evezzen ki a partra és győ-
zödjék meg saját szemével a valóságról. Így történt ifju barátom,
hogy ön és két társa, akik könnyebb sérülésekkel szabadultak, s
már rég jól érzik magukat, a »Kronprinz«-re került, amely Cap
városból jön és két nap múlva Triesztben fog horgonyt vetni.

Rákolti megsemmisülve hallgatta e rövid felvilágosítást, mely
meghozta szívének a lesújtó bizonyosságot, hogy reménykedései
füstté váltak, terve kudarcot vallott, s még pusztá életét is csak
az isteni kegyelem véghetetlen irgalmatosságának kell köszönnie.
Ez a nagy német gőzös visszaviszi ahonnan elindult: Európába.
Eredmény nélkül. A sors ádáz ellenkezésén megtörött az akarat,
az elszántság, lelkének vágyakozása, célja, reménysége . . . minden,
amit szeretettel melengetett s melyért életét is kész volt föllá-
dozni. De hatalmas mélységei vannak az emberi szívnek! Midőn
Rákolti mindezt elgondolta, a megsemmisülés iménti megbénító érzése
egyszerre eltűnt a szívéből és nyomtalan párává szertefoszolva,
utat nyitott egy új elhatározásnak.

Csodálatosképen egy hangya jutott eszébe. Egy kiesiny,
apróeska hangya, melyet egy alkalommal otthon a park végében
figyelt meg és elnézte, mint erőlködött e esőpp állat, hogy egy
neki szörnyü nehéz cukor-morzstát föleipeljen a hangya-bolyba. Tiz-
szer is legurult a lejtőn, míg tizenegyedszerre végre mégis csak
föleipelte.

Ime, egy kiesiny féreg, melynek hősies akarat-ereje legyőzött
minden akadályt és sikerhez segítette.

Nem köll-é ebből kítartást tanulnia?

Elesüggesse-e a kudarc? Leszerelje-é lelkének bátor indulalait
az eredménytelenség? Nem köll-é újra kezdenie, ami előszörre
nem sikerült?

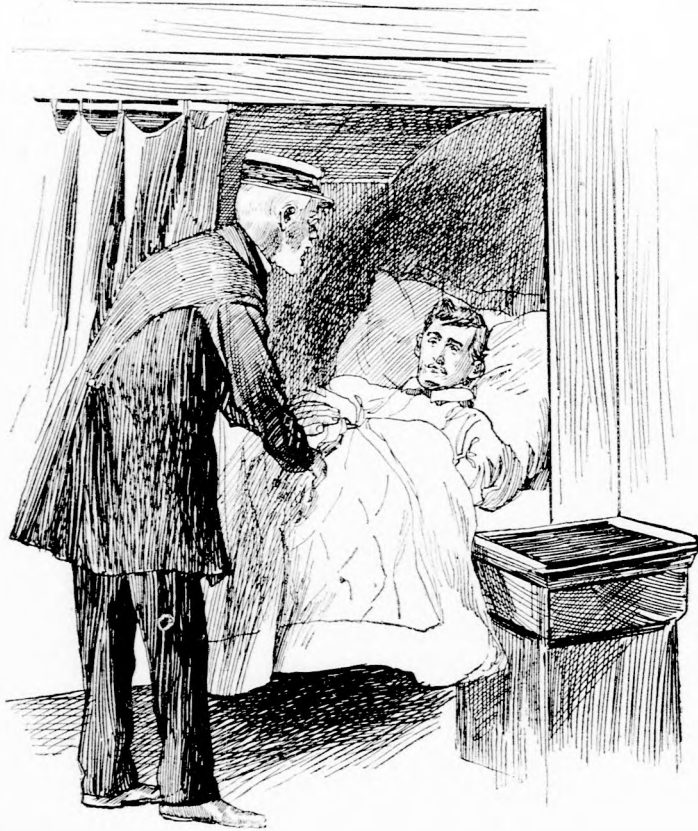
Ez a gondolat új erőt öntött szívébe.

Nem egyszer, de, mint az a piciny féreg, ha kell akár tizszer is újra kezdi a küzdelmet magával a lehetetlenséggel is, minden kudarcon, akadályon és szerenésétlenségen keresztül, mely vállalkozásának sikerét ezuttal meghiusította. Még pedig azonnal. Még ma. Vissza fog fordulni és rögtön elindul.

A lelki akarat-erő azonban, sajna, csak egy bizonyos mértékig tud uralkodni az elgyöngült testi szervezet fölött, amely az engedelmességet bizony megtagadta. Midőn az orvos meghallotta, hogy min jártatja az eszt, hangosan elnevette magát és így szólt:

— Kedves barátom, másodszer mondom, hogy szerenésés megmenekülése isteni esuda. Arról, hogy hamarosan utra keljen, szó sem lehet. Hetekig is el fog tartani, míg annyira fölépül, hogy veszély nélkül kibírassa a testi fáradságot, melynek könnyelmű elhamarkodás esetén igen könnyen áldozata is lehet. Emberei elbeszéltek, hogy mi vitte önt az afrikai partokra. Nagyon szép, nagyon tiszteletreméltó szándék. A legmelegebben kívánom, hogy végrehajtása jövőre több, sőt teljes sikerrel járjon. Ezt a jövőendő sikert azonban nem szabad kockáztatnia. Hosszu pihenésre, nagy nyugalomra és igen

gondos ápolásra van szüksége, míg erejét tökéletesen visszanyeri. Ha tehát hallgatni akar a jó tanácsra: utazék most haza, pihenjen nagyot, kerüljön minden izgalmat, megérltetést és várja be férfias nyugalommal és főleg tünni tudással, mert ez minden siker egyik legnagyobb titka, az időt, midőn ismét utra kelhet és ter-

vét végrehajthatja. Elhamarkodással mindent kockáztat, bölcs türelemmel mindent nyerhet. Válasszon, ifju barátom! Engem meghat és megindít az ön tiszteletreméltó bátorsága, mely a fiui szeretet tüzében égve, mint Mózes esipkebokra, a legtisztább érzelmekről tesz tanúságot, de korom följosít, hogy tanácsokat adjak, akár elfogadja őket, akár nem.

— Köszönöm, uram . . . válaszolta halkán az ifju.

— Türelmetlenséggel ritkán boldogult valaki az élet komolyabb elhatározásaiban, a türelem és a nyugodt várni tudás azonban már sok nagyszerű sikerhez segítette az emberiséget, folytatta barátságosan az öreg ur, miközben előkészületeket tett a távozásra. Fogadja meg egy öreg ember szavát és meglátja, hogy nem fogja megbánni.

Rákolti némán intett. E pereben megint annyira gyöngének érezte magát, hogy még fejének alig észrevehető megbiccentése is nehezebbre esett. Gondolkozása azonban kitisztult: világosan látta helyzetét és érezte, hogy a föllobbanás semmit sem ér, nem képes elviselni a fáradságot, nyugalomra van szüksége, hogy régi erejét ismét visszanyerje. Tehát vissza fogja nyerni. Megtanul várni. Tűrni és bizakodni fog a sikerben, melynek nem szabad elmaradnia és nem is fog elmaradni.

Szomorúságot érzett, de a csüggedést már nem eresztette közel a szívéhez.

Uj remény virult ki lelkének mélységében: a virág még gyöngö volt, de friss, színes és életképes. Ápolgatni fogja, míg megerősödik. Nem szabad kétségbeesnie és nem szabad megenyednie, hogy a remény e biztató virágja elhervadjon. Miközben erre gondolt, érzékei ismét megnehezedtek, pillái lezáródtak, s kábult fejét csakhamar megint hatalmába vette a jótékony álm, mely meg fogja hozni számára a megenyhülést és az emberi élet legdrágább kincsét: az egészséget. (Vége következik.)

INNEN-ONNAN.

Törpe és óriás. Egy bajorországi városkában egy Schumann Mária nevű fiatal nő halt meg, aki egész életét abban a bölcsőben töltötte, amelyben huszonnyolc év előtt első álmát aludta. A *Jó Egészség* írja, hogy ez a sajátságos teremtés haláláig megtartotta a pár-hónapos gyermek alakját és külsejét, elméje azonban rendesen fejlődött. Szülei és testvérei mind rendes

testalkatúak voltak. Kanadában viszont egy huszonegyéves óriás él, aki máris két és fél méter magas. Test-súlya száznyelvencöt kiló, mell-kasának kerülete száznegyven centiméter, keze pedig huszonhét centiméter hosszú. A szülei ennek az óriásnak is rendes természetűek.

*

A legfeketébb színt a petróleum égéséből származó korom adja.

*

A világ legnagyobb és legkisebb palackja. Az amerikai New-Jersey államban levő Trentonban két érdekes tárgyat szoktak most megcsodálni a járó-kelők egy ottani üveg-gyár kirakata előtt: a világ legnagyobb és legkisebb palackját. Az óriási palacknál nagyobbhat még nem készítettek sehol a világon. Úrtartalma 296 liternek felel meg, alakjára nézve pedig hasonlít a szoptató üveghez, erősen kidomborodó ropant nagy hassal s vékony nyakkal. Magassága hat lábnyi és tágasságának átmérője négy láb hosszúságnak felel meg. Az a munkás, aki fujta, épp akkora, mint maga a palack. Ha a palack nyakán keresztül bujhatna, kényelmesen hálhatna meg a fenekén. Az óriás palack talpánál kartonra erősítve látni a világ legkisebb palackját, amely mindössze négy cseppel foglal magában s éppen olyan hajszál-vékony fősken-dővel töltik meg, mint amilyenrel az orvos a bőr alá való főskendezést szokta végezni. A palack oly kicsiny, hogy fekete háttért kellett hozzá erősíteni, máskülönben a leg-élesebb szem se láthatná meg a kirakat üveg tábláján keresztül. A kis palacknak az elkészítése több időt foglalt el, mint az óriás palacké.

*

A világ legkisebb köztársasága. A liechtensteini és a monakói fejedelemségek, az andorrai és san-marinói köztársaságok nagyon kis területet foglalnak el s mégis önálló államokként szerepelnek. Van azonban ezeknél még egy sokkal kisebb állam is Európában, amelyet csak a földrajztudósok ismernek. Ez az állam a Tavolara köztársaság, amely Szárdinia észak-keleti partjánál elterülő hason-nevű szikla-szigeteken fekszik és virágzik. A köztársaságnak csak százhetven a lakosa, de ezeknek megvan a maguk története. 1882-ben Tavolara még királyság volt. Fejedelme I. Pál zsarnoki módon kormányzott. Mikor ez a fejedelem 1882-ben meghalt, forradalom ütött ki. A lakosság lábbal tiporta a szentesített törvényeket, vonakodott Pál fejedelem fiát uralkodónak elismerni és a köztársaságot kiáltotta ki. Tavolara lakossága fölöslegesnek tartotta ezt Európa összes hatalmaival közölni és csak Olaszország beleegyezését kérte. Ezt meg is kapta és a két állam között barátság jött létre. A köztársaság elnökét tíz évre választják ebben a picike országban és rendes hadserege nincs.

BUCSU-INDULÓ.

(Képpel a címlapon.)

»Tram-ta-ram, tram-ta-ram,
Ütött már az óra,
Libuskák, zendítsünk
Bucsú-indulóra!«

»Gi-gá-gá, megyünk már,
Kicsi fiúk, lányok!
Hogy hová, hogy miért?
Ti jobban tudjátok...«

»Tram-ta-ram, tram-ta-ram,
Befeje az álba!
Őszre jár: térjetek
Ott benn nyugovóra!«

»Gi-gá-gá... Oh, de hát
Ki lesz ott benn velünk?
Szabadság kell nekünk,
Nélküle nem élünk!...«

»Tram-ta-ram, tram-ta-ram,
Jöjjetek csak szépen:
Jobb lesz a melegben
A zimankós télen!

Szabadság?... E szó csak
Akkor lesz szent néktek,
Hogy ha kis ideig
Majd nélküle éltek.

Most nem is érzitek,
Hogy e szó, mi minden;
Csak akkor tudjuk meg
Mi a jó, ha nincsen...

Tram-ta-ram... Tavasszal,
Az lesz csak az élet!
Majd újra járjátok
A viruló rétet.

S lefuttok újra a
Patakba és tóba...
Tram-ta-ram, őszre jár,
Uccu, be az álba!«

»Gi-gá-gá, megyünk már,
Arany a kéréstek...
Szép mezőnk, patakunk,
Jó éjszakát néktek!«

Szirtes Artur.

Írta Mendelényi Béla.

A BIRSALMA-sajtót, ugy-e bizony szeretitek? No, hát hallgasatok akkor ide:

Már téliesre fordult az idő és ugyan hidegen fúttak a szelek, mikor a harangozó, a Lebék Ábris, nagy ijedelemre ébred egyik szép reggelen.

Mert, hogy nézné a disznó-ólat, csak látja ám, hogy, a két hizónak se hire, se pora.

Pedig hej, de micsodás két szép mangalica volt ez a pár sertés! Milyen sokat ígért s bizony a zsirja meglett volna, hogy sokat ne mondjak, nyolcvan itce.

— Jahaj! topog a harangozó, most már azután akár a harang-kötélre akasszam magamat. Merre forduljak, hogy oda igyen minden valamit éröm, de az egész vagyonom!

— No csak, bizonykodott a felesége, már aztán minek mindjárt a harang-kötél? Hát ha csak a szomszédba bódorodott el a két malac?

— Mit szomszéd, mit malac? Hiszen nem tyúk a hizó, hogy elszomszédoljon; örül, ha elfekhet az ólban.

— De azért kereshetné kend, semhogy itt acsarkodik velem.

— No asszony, fakadt ki végtére a harangozó, te is csak arra vagy jó, hogy tetézd a bajt. Hanem iszen ne félj! Elme-gyek, de úgy, hogy akkor láss, mikor a hátad közepit.

— Vagy a hizókat, jól megértse kend! pattogott az asszony.

No, Isten hozzád nyájas hajlék! A harangozó azon szerint befordult a szobába, subát kerített a nyakába, megmarkolta a leggörbébb somfa-botot, aki a ház körül akadt, és azzal elkövetkezett hazulról.

Elsőbbet is a szomszédoknál tudakolta, hogy nem látták-é vajjon a két hizót. Egyik szőke volt, a másik meg fekete.

Ahány ember, annyi felelet. De bizony egy sem felelt azzal, hogy: imé itt láttam, vagy ott van.

Addig szomszédolt a harangozó, míg egyszer csak bizony végét érte a falunak. Ott állott a temető előtt s bizony egyebet sem látott mint fejfát meg megint fejfát.

— Itt már aztán akár ne is kérddjem, sohajtozott; de mi lesz most már?

Ment volna haza felé, hisz' délre járt az idő és, uram bocsá', ki huzza el a déli harangszót, ha ő nincs otthon? De ezen pillanatban megkondult a falu harangja, hirdetvén a delet; de azt is, hogy a harangozóné már átvette a hivatalt.

Igy aztán szegény harangozó nagy búsan legyintett egyet a falu felé és szapora lépésekkel megindult, neki egyenest a rengeteg erdőnek.

Ment-ment a zizegős avaron, a sok lombtalan fa közt s egyre azt hánytorgattá-firtatta, vajjon hol ebédel ő ma, vagy hát akad-e vacsora? Mert bizony esteledett. Az erdőben pedig ugyan nem világitanak. A harangozó azután el is bódorodott, de úgy, hogy most már akarva sem talált volna haza.

Hogy menne-mendegélne, csak megüti ám a fülét valami különös zaj. Mint ha csont-

szogás hallatszott, hogy fujtató legyen, aki különben tudja.

— Uram én teremtőm, álmélkodott a harangozó, micsodás kovács lakhatik itten, hogy én eddig világ-életemben hírét sem hallottam.

Hanem azután, hogy közelebb jutott s egy irtás-szelen meglátta a zaj okozót, majd szörnyet halt ijedtében.

Két rémitő vaddisznó tülekedett ott. Ormótlan, koromfekete két szörnyeteg. Tajtékot túrt a szája mindegyiknek, a föld pedig szinte-szinte megrendült alattok, amint össze roppantak. Mindegyik azon volt, hogy szörnyüses agyaraival minél nagyobb léket hasítson a másikon; ugy azután sűrűn megesett, hogy egymásra csattantak agyaraik. Hát ha még hozzá veszem mind-ehhez azt a rémitő szuszogást, rőfögést. Hej gyerekek! . . . még a fák is remegtek ott köröskörül, hát még a szegény harangozó!

— No, Lebék Abris, eddig harangozó voltál, de ezután hogyan leszel hát? mondta

hangosan, de vesztére, mert a két vadállat nyomban meghallotta.

Meghallotta s azon szerint abba is hagyta a harcot, hanem rajta rontottak a harangozón.

— Tégy igazságot! zihált az egyik. Hajnal óta itt rontjuk egymást s mégis csak nem tudjuk, melyik az erősebb?

— S melyik az ur hát széles ez erdőben? hörgött a másik.

— Már megengedjenek kigyelmetek, szólt a szörnyen megszeppent harangozó, de hogy tudhassam én azt, tudatlan ember létemre, meg így első láttatra, amin kigyelmetek hajnal óta sem okosodtak ki; pedig, amint látom, ugyan benne vannak!

Hát iszen szép lett volna ez mondásnak, de a két vaddisznó sehogy sem érte be vele. Hanem ugyancsak veszedelmesen topogtak. És még ha csak topogtak volna. De mind-untalan oda is kapott, hol egyik, hol meg a másik, a Lebék uram inához.

— Hanem, kezdé ujfent, lássam csak a harcot előlrül!

Nosza, a két rőt vad összerobban és ime az egyik azon szerint felhasítja a másik szügyét. Amaz nagyot hördült és

elvágódott holtan, emez pedig ugyan megcsattogtatta szörnyeteg agyaráit.

— Mindjárt kigyelmedet gondoltam én, kapott a szóhoz a harangozó, csak átallottam, hogy így szemtől-szembe dicsérjem. S bizony még le is emelte a süvegét.

No, tetszett a beszéd a vaddisznónak, azért hát nagy-nyájasan tudakolta a harangozótól:

— Egyébaránt pedig mit keresel itt a vadonban?

— Hej a hízók, a hízók! S azzal elpanaszolja Lebék uram az egész sort.

— Hát biz' én nem igen sejtettem ezen környéken a te hízóidat, mondja a vaddisznó; de ha mi nem tudjuk is, majd megkérjük a Moha-szakállutól.

— Ki lenne az?

— Ne te, ne! Még azt sem tudod? Nézd meg ezt a tölgyet. Ugy-e, van vagy száz éves? Hát mikor ez még cserje volt, a Moha-szakállú már alig látott az öregségtől. Hát ilyen öreg. S hogy okos-e? Ki lenne okos, ha ő se?

— No akkor egyenest hozzá!

— Mondtam, hogy hozzá vezetlek.

És a vaddisznó megindult, a harangozó meg utána.

Csupa rengeteg erdőn mentek keresztül. Annyi hepe-hupán, hogy a harangozó majd leesett a lábáról a fáradság miat. De nem mert püssenni se, nehogy a vaddisznót magára haragítsa.

Öreg éjjelre eljutottak egy szörnyüses nagy odvas fához. Bizony volt ez a fa olyan széles, hogy sok pajta elszégyelte volna magát mellette. Már most ekkora fában csak odú is lehet valamelyes.

De még — uram Isten — milyen! Ha valamivel világosabb, bizony azon mód országos vásárt tarthattak volna benne.

Hát itt lakott a Moha-szakállu. Ott ült az oduban, tapló-széken s egyebet sem csinált, mint a szakállát simogatta. Előtte pedig egy bográcsban holmi gyökerek főttek.

Szép jó estét kíván a vaddisznó és elé mondja, hogy miben fáradnak: már mint ő, meg a harangozó.

— Mivel pedig azt tenálad senki jobban nem tudhatja, ne terheltesen kigyelmed és világosítsa meg szegény elménket, apám szólt a hangozó.

Erre az akkurátus beszédre nyájasan bólintott a vén szerzet és a bográcsra mutatott. A bográcsban pedig bugyborékolni kezdett valami. Mind jobban és jobban.

Végtére elépőfögte a bogrács:

— A Birsalma-országban keresd.

No, csak eltátotta a száját a harangozó, de még a vaddisznó is.

Birsalma-ország! Hát ilyen is van?

— Megköszönöm igen szépen a szives tanácsot, apám! De hát merre vagyon az a csodálatos ország?

Az öreg Moha-szakállu megint bólintott s újból a bográcsra mutatott. Innét újra pőfögés hallatszott:

— A Tollu-erdőn tul.

Majdnem egymásba estek: a vaddisznó meg a harangozó, úgy elbámultak. Megvakarja a tarkóját a harangozó s kérdezi:

— Aztán melyik szél fú arra fele?

Hogy azután a sok kérdezősködést unta-e el az öreg Moha-szakállu, vagy mi: azt bajosan tudnám hamarosan megmondani; elég annyiból annyi, hogy megcsóválta fejét és ráütött a bogrács oldalára.

Nosza lett erre pőfögés, morgás, fortyogás. Valóságos füstfelhők törtek elő a bográcsból. Majd végtére iszonyu sivitás:

— A forgó-szél!

De azon nyomban támadt is olyan forgószél, amelyet száz évben ha egyszer lát élő ember.

A harangozó sem tudta, hogy merről, vagy mikép: csak azon vette észre, hogy pörög mint az orsó és repül, mint a lapda.

Hogy azután meddig repült, hová szállt, azt nem is igen tudta, csak arra eszmélt, hogy esik, de lefelé.

Hullott, hullott, míg végre lezuhant. Szerencséjére éppen a Tollú-erdő közösközepébe egy pehely-rakásra esett, mert különben ízekre szakad ott menten.

Igy pedig, bár tele lett a gunyája pehelylyel, mégis csak simán uszta meg a sort. Mivel pedig látta, hogy ugyan puhára esett, hát ott nyomban el is aludt.

Másnap virradattal fölserkent és utnak eredt, ki az erdőből. Dél felé ki is jutott szerencsésen.

És lám, ott, a Tollú-erdő szélén, azonosképen ott mosolygott reá egy rakott birsalma-fa. Teliseded-tele arany színű, illatozó birsalmával. S köröskörül, távolban, közelben, mindenütt de mindenütt birsalmafák.

A harangozó pedig csak annyit mondott:

— Ez hát a Birsalma-ország! Avval aztán neki esett a gyümölcsnek.

Talán még máig is birsalmát enne, ha egy arra haladó ember rá nem szól:

— Mit csinál kend?

— Eszem, mondja a harangozó.

— A király birsalmájából?

— Hát a királyé?

— Azé minden birsalma. Pedig abból áll ki az ország.

— Az már baj!

— Kendnek ugyan az. Hát csak utánam. Azzal vitte a harangozót egyenest a király elé.

A király, már mint a hatalmas Birsalma-ország királyához illik, olyan kastélyban lakott, akiben még a pince padlata is merő birsalma-sajtból való volt. A falak meg az ajtó-sarkok csak hogy éppen nem mondták:

— Ugyan kóstolj meg hát!

De nem volt itten kóstolgatásra idő. Mert a király éppen törvényt ült. Törvényt ült ama két oktalan barom fölött. Az oktalan barmok, hiszen gondolhatjátok, tulajdon a harangozó elkallódott hizói voltak s éppen azért estek törvénybe, mert birsalma-évésen érte őket a palota-örség, szakasztott a király palotája előtt.

A szigoru törvény ott ült körben s nagy volt a félelem a két hízó szívében. Már-már szinte kimondták rájuk a halált, és az udvari bélbontó-asszonyok ugyan forralták a vizet.

Hát még aztán, hogy a király meghalotta, hogy ehol megint egy idegent értek azon a szörnyű bűnön, hogy birsalmát evett.

Oly szörnyüség haragba borult a király, hogy földhöz vágta a koronáját és azt kiáltotta:

— A legmélyebb börtönbe velük! Holnap pedig mind a három karóba huzassék!

Azon szerint a legmélyebb börtönbe is vetették a harangozót és a két hizót. A nyársakat pedig állították fel a piacon.

Hanem a harangozó nem volt ám kíváncsi arra, hogy milyen az a karóba huzatás.

Estig ugyan pisszenni sem mert börtönében. De mikor látta, hogy sötétnek elég sötét van, ellenben a börtön fala egyébből sincs, mint birsalmából: bezzeg élő a késsel! — és takaros utat vájt magának a falon átal. Hajnalra már kijutott a szabad levegőre. Azzal aztán, Isten hozzád te szép ország, vágatva be, egyenest a Tollú-erdőbe.

S hogy ott futna-rohanna, csak látja ám, hogy előtte esörtet a két hizó. Ezek is megorrontották a bajt és hamarosan kirtarták a börtönük falát.

Ettől kezdve azután a harangozónak sem kellett sokat tudakolnia, hogy merre is van haza? Hanem neki iramodott, felpattant az egyik hizóra és hajrá!

Jó ozsona-idejére haza is érkeztek. Mert hej, a hizó is tudja, hogy a szorgos gazdaszony ilyenkor már moslékra várja a disznót.

Volt is olyan habzsolás, aminek ritkán akad párja.

A harangozót pedig ugyan faghatta a fele-falu fél éjszaka, hogy hol is járt, mikor az ég dörgött?

De a harangozó egyre csak csóválta a fejét és azt mondogatta:

— Birsalma-ország, hej Birsalma-ország!

Közben pedig sűrűn kipillantott az ölbe, vajjon rendben vannak-e a hizók.

A hizók rendben voltak, nagyon is rendben és sűrűn mondogatták:

Inkább itt a sárban, mint amott a nyársban!

ŐSZ VÉGÉN.

SÁRGULÓ levelek fődik az utakat, hűvös szél metszi át a levegőt.

Foszladozik a természet üde, zöld köntöse, régi színe helyett pirosra, sárgára festi a bágyadtan mosolygó őszi napsugár. Szinte zizeg lépteink alatt a száraz fű. Bucsuzó fecskével, utra kész gólyával népesül be a határ. A madarak csicseregése, a gólya kelepelése azonban nem oly vidám, mint máskor. Mint ha fájna nekik a válás a megszokott lombos erdőtől, mint ha nem akarnák elhagyni a kedves, megszokott fészket, annyiszor vissza-vissza néznek, mielőtt csapatostól a magasba szállnának. Pedig ismét ide vissza haza térnek ők. Vissza hívja őket a hóvirág csilingelése, az ibolya illata, a ragyogó napsugár, az ébredő természet, a beköszöntő tavasz enyhe lehellete, a viruló élet. Nem maradnak ott a másik hazában, bár szebb, bár csábitóbb az; talán andalítóbb is az olajfák s a narancs-ligetek ringó lombja, vagy bódítóbb a lótusz illata s bájolóbb a kamélia színe: az igazi, édes hazához a madár nem hűtelen, mert az anyaföldön még a kopár halom is kedvesebb előtte, mint idegenben a déli égöv dús növényzete.

Sűrű, finom ködpára ereszkedik alá. Befödi a völgyet, mint egy könnyű, nedves fátyol. Leereszkedik a csöndesen szunynyadó virágokra, melyek már nem színesek, nem árasztanak maguk körül illatot. Szirmaik elsápadtak a metsző szélről, leveleik fonyadtan, csüggedten hajlanak alá s megrepegnek — érzik az enyészet közeledtét. Félnek a haláltól.

Itt az elhervadt, egykor hajnal-piros rózsza bágyadozik a keskeny uton, ott félénken bujik össze apró fejecskéjével a pelargonium. Megtépve hever az iratos szegfű a porban, csipkés szirmai elhulltak s csak a száraz tokja maradt hátra.

De mégis maradtak virágaink: a chrysantemum s az őszi-rózsza. Mint ha szólítának, hogy tépjük le őket. Szakítsuk le,

fűzzük koszoruba az ős utolsó virág-szállait, száraz babér-levelekkel együtt. Vigyük ki a koszorút egy szomorú helyre. Oda, ahol nincsen mosoly, nincs gyermek-kacagás; ahol gyászos alakok járnak. Oda, hol a szomorú-fűznek bánatosan lehajló lombja alatt örök-zölddel befutott sírhalom domborul; ahol tisztán látjuk a pusztulást, a halált; ahol minden levél-zörrenés, minden fuvallom azt suttogja: »Por vagy, porrá leszel...«

Az én lelki szemeim nem csak az elmulást, a hervadást látják; mert a virág elmulása képe az emberi életnek. De végre a zordon tél sem tart örökké; felváltja újra a rügy-fakadás, bimbó-nyílás, az ébresztő kikelet. A halálra is új élet, szebb, tisztább, dicsőbb következik az elsőnél — a feltámadás.

Ez a vigasztaló gondolat az, mely még az enyészet szemlélésekor is betölti lelkünket, mint a szelid holdfény, mely beraagyogja az elhagyott, sötét vidéket. Ez gyakorol ránk hatást akkor is, midőn a hosszú álomra térő természet hattyu-dalát, a szél-zugást hallgatjuk, mert ebbe a fenséges, dicső eszmébe vetjük minden bizodalomunkat: ezért élünk, ezt hisszük, ezt reméljük!

Pécs Mariska.

JÓ EGÉSZSÉG.

Az iskolás gyermekek egészsége.

A weimari kormány nem régiben rendeletben parancsolta meg, hogy a népiskolák minden osztályában huszonegy egészségi szabályt függeszenek ki az igazgatók, még pedig oly módon, hogy minden gyermek olvashassa. Az *Egészség* című folyóirat közli ezeket a szabályokat. Így szólnak: »Testünket, különösen arcunkat, nyakunkat és mellünket minden nap mossuk meg. Kezünket naponta gyakrabban mossuk meg, körmeinket pedig vágjuk rövidre és tartjuk tisztán. Tisztítsuk meg fogainkat reggel és az étkezés után, legcélszerűbben kefével. Fésüljük (keféljük) hajunkat az iskola-látogatás előtt reggel és délután. Ruházatunkból távolítsuk el a port és szennyet porolással és kefével. Lábbelinket minden reggel tisztítsuk.

Az iskolába való belépés előtt töröljük le lábbelinket a küszöbön. Papirozt, rongyot, növényt, gyümölcsöt, vagy ételmaradékot ne dobjunk el az iskolában. Ne köpjünk a padlóra sehol sem. Meleg szobában tegyük le rögtön nyakvédő kendőnket, felső ruhánkat. Gondoskodjunk arról, hogy a tanórák közötti szünet alatt friss levegőt bocssássunk az iskola szobájába. A tanóra közötti szünetet lehetőleg szabadban töltsük. A reggeli idejét ne töltsük el más foglalkozással, mint a reggeli elköltésével. Tartsuk magunkat egyenesen, akár járunk, akár állunk vagy ülünk. Ülő helyzetben támaszkodjunk lábainkat egész talppal a földre. Ha írunk, olvasunk vagy rajzolunk, felső testünket egyenesen kinyújtva tartsuk. Betűink nagyok és olvashatók legyenek. Írásunkra ne vessen testünk árnyékot. Kerüljük a közvetlen fényt a munkánál, különösen írásnál, olvasásnál vagy rajzolásnál. Alkonyatkor ne írjunk, ne olvassunk. Jelentsük be tanítónknak, ha helyünkön akár nagy meleget, akár hideget érzünk; ha helyünk-ről nem hallunk, vagy nem látunk tisztán és kellően; ha rosszul érezzük magunkat; ha otthon valaki fertőző bajban megbetegedett.«

TÜNDÉRMESE.

HAL EGYSZER réges-régen egy öreg anyóka. Egy kis kunyhó állt az erdő-szélen. Ott lakott az anyóka és az ő kis unokája, arany-haju Juliska. Az anyóka reggeltől estig nem tett egyebet, mint az ablaknál üldögélt, mely csak akkora volt, mint a pillangó szárnya, amint ez már a kis kunyhóknál szokott lenni. Tehát anyóka az ablaknál üldögélt és mindig harisnyát kötött; hisz tudjátok kedveseim, hogy a kötögetés az öreg anyókák szokása.

Az anyóka már annyi sok harisnyát kötött, hogy alig fért el a szekrényében. De azért meg nem unta a harisnya-kötést. De ha ő meg nem unta, megunta az öreg Halál.

Az öreg Halál így szólt egyszer magában:

— Ugyan minek köt anyóka mindig harisnyát? Szegény már ugyan csak belefáradhatott, menjünk el érte.

Igy szólt az öreg Halál és rákiáltott a szolgáljára, vezesse elő paripáját.

Ez a szolga öreg szolgál-legény volt, de azért nem volt lusta, nagyot sem hallott mint az az öreg szolgállegények szokása. Azért nyomban elővezette az istállóbul a Halál fekete ménjét. A Halál megigazította a terhelőt, aztán felpattant a lovára és elnyargalt, hogy a hosszú fehér szakállá csak úgy lobogott utána.

Nyargalt nyargalt, talán már a lova is elfáradt, amikor estére az erdei kunyhócskához érkezett. Ott megzörgette az ablakot:

- Itthon vagy, anyóka?
- Itthon vagyok, felelt anyóka.
- No akkor készülj, mert elviszlek magammal.

— Jaj, lelkem Halál, felelt az anyóka, mit csinál én nélkülem a kis unokám? Nem lehet engem elvinni.

— Már pedig én viszlek, felelt komoran a Halál. Egy-kettő, készülj!

Anyóka nagyot sohajtott.

— Jól van no lelkem, Halál. Ha muszáj, hát megyek; csak éppen annyi időt kérek, amíg ezt az utolsó pár harisnyát megkötöm. Ne járjon meztláb a kis unokám, ha már nem leszek.

— Hát csak siess, anyóka, szólt a Halál, és kipányvázta fekete paripáját, ő pedig leheveredett a földre.

Amint ott heverészett a fűben, arra megy egy szegény ember.

A szegény ember nagyon boldogtalan, szomorú szegény ember volt. Amint ballagott, így sohajtozott magában:

— Jaj, minek is élek én? Bár csak elvinne a Halál!

Meghallja ezt a Halál. Rákiált a szegény emberre:

— Itt vagyok, szegény ember. Ha akarsz, velem jöhetsz.

A szegény ember erre úgy megijedt, hogy elszaladt, mint a nyúl. Talán még most is szalad, ha azóta el nem fáradt.

Anyóka csak nem akart elkészülni avval a harisnyával. A Halál türelmetlenkedett odakünn.

— Gyere ki már anyó! Egyéb dolgom is van nekem, mint itt várni.

— Ne türelmetlenkedj Halál lelkem. Ez a harisnya nem olyan harisnya, mint a többi harisnya. A tündérektől kaptam én ehhez a fonalat. Ha a lábára húzza a kis unokám, nyomban belé szeret a királyfi.

A Halál dirmegett-dörmögött magában mint az már az öreg Halálok szokása. De azért csak várt.

El is aludt a fűben. Föl is ébredt nyomban. Mert a Halál nem tud sokáig aludni. Hát anyóka csak nem jött.

Egyszere rózsaszínűvé kezdtek válni a fák lombjai. Lágy muzsika-szó hallatszott az erdő mélyéből: a Hajnal jött virágos kocsiján a rengetegből.

No erre már felugrott a Halál:

— Gyere anyó, viszlek!

Anyó kijött a házból s szól:

— Megyek már. Készen van a harisnya.

Az öreg Halál felültette maga mellé anyókat a nyeregbe, aztán elvitte, mielőtt virágos kocsiján a Hajnal a kis kunyhóhoz ért volna.

Arany haju Juliska így egyedül maradt. Sirt-sirdogált anyó után, de csak addig tartott a búsulása, míg észrevette azt a pár piros harisnyát, melyet neki anyó örökségbe hagyott. Olyan szép harisnya még nem volt a világon, pedig, ugy-e kedveseim, a boltban csak van szép harisnya? Hja, de ehhez itt a tündérek adták a fonalat. Még pedig a Hajnal hajából tépték ki a szálakat a fonálhoz: ezért volt olyan gyönyörű a harisnya.

Föl is húzta Juliska nyomban a harisnyát. Délután arra járt a királyfi vadászni, meglátta Juliskát a gyönyörű harisnyában... több se kellett a királyfinak. Nyomban belézeretett. Feleségül vette és sokáig boldogan éltek.

Most tudjátok tán már, miért kötnek az öreg anyók mindig harisnyát. Hát ha — hát ha olyan harisnyát találnak kötni az unokájoknak, mint a mesebeli anyóka!

Krudy Gyula.

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

Az elefánt mint építő-mester. Az elefánt a legokosabb állatok közé tartozik. Megérti és teljesíti az ember parancsait. Indiában még építő anyag hordásra is használják. Ormányával és agyaraival követ hord és azokat, mint a jó kőmives, egymásra illeszti. Ha valamely kő nehéz, akkor lánczot vesznek elő s ezzel kötik körül és így huzatják el vele a rendeltési helyere.

*

Az indiai elefánt viz-szükséglete. A berlini állatkertben élő indiai elefánt naponta télen 120—150, nyáron 150—200 liter vizet iszik meg.

*

A leggyorsabb ló az angol, a legkitartóbb az arabs és a legerősebb a mecklenburgi.

*

A páva. Kelet-India erdeiben nagy mennyiségben tenyészik s az ottani vadászoknak igen kedves vadja. A hajtók előtt kezdetben fut, majd felgallyaz s végül egész falkában kel föl, épp úgy mint nálunk a fácán. Nyilsebesen repül s repülés-közben pompás hosszú farkával gyönyörű látványt nyújt. A pávát hazájában szent madárnak tartják és a hindu a páva pusztítását nem nézi jó szemmel.

*

A sár-szalonka, póling és szélkiáltó Izland szigetén igen szívesen tartózkodik. Vadászat alkalmával a bokrok alatt főleg sár-szalonka rendkívüli sok van.

A KUTYA ÉS A NYULACSKA.

AZ UJ TANÁRNŐ.

NAGYON el voltunk szomorodva, midőn az igazgató ur kijelentette előttünk, hogy a mi kedves rajztanítónk, Bartos kisasszony betegeskedése miatt, nyugalomba vonul s majd egy fiatalabb rajztanító kisasszonyt kapunk. Nagyon busultunk, mert Bartos kisasszonyt szerettük mindnyájan, már csak azért is, mert velünk mindig eltréfált, enyelgett velünk. Nem esoda hát, hogy távozását nagyon sajnáltuk, az ismeretlen új kisasszonyt pedig ugyancsak szídtuk láttatlanban.

Amint vége lett az előadásnak, szaladtam az én Irma unokatestvéremhez, aki képezdét végzett fiatal kedves nő, s közel is lakik.

Barátságosan fogadott. Én persze rögtön rágyujtottam a panasza s mérgesen keltem ki az új kisasszony ellen. Irma (ez a rokonom neve) mosolyogva halgatta keserű kifakadásaimat s végül így szólt:

— De hát ha nemcsak te, hanem az egész osztály is meg fogja még szeretni azt a rettenetes új kisasszonyt. Különben ismered.

Különösnek tetszett, hogy én ismerem az új tanárnőt. De végre sem sokat törtem rajta a fejemet, hanem siettem haza.

Reggel alig vártuk, hogy becsöngesenek az órára, annyira kíváncsiak voltunk az új kisasszonyra. Végre megszólal a jel s mi izgatottan vártuk, hogy az ajtó kinyíljon.

Néhány pere múlva nyílik is az ajtó, de a kisasszonyt nem láthattuk, mert háttal voltunk az ajtónak. Csak akkor láttam meg én is, midőn mellettem a Bartos kisasszony karján haladt el.

Hát az Irma volt, az én unokatestvérem! Ó az új rajztanár!

Eleinte, hogy meglepetéséből felocsudtam, szörnyen rösteltem a dolgot, de azután csak annál hangosabb ujjongásra szerettem volna fakadni.

Az igaz, hogy Bartos kisasszonyt nagyon szerettük, de az új tanárnőnkért valóság-gal rajongunk.

Az egészről pedig az a tanulság, hogy sohasem jó vaktában itélni.

Fridrik Margit.

FEJTÖRŐ.

Rejtett nevek.

Szerkesztette Balassa Béla.

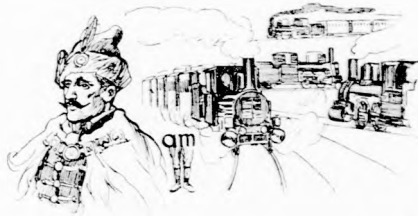
1. Béla cimbalmoz.
2. Magyarországon az orosz kárt okozott.
3. Össét hatalmasan dorgálta meg a bátyja.

Ugró-rejtvény.

r a a m e m l á t s
t y g a g d d n e i

Kép-rejtvény.

Szerkesztette ifj. Bónyi Adorján.

Pótló-rejtvény.

Szerkesztette Breuer Lajos.

— arab	Tégy ezen szavak
— rab	elé egy-egy betűt
— ár	olyképp, hogy belőlük
— ó	ujabb szó képződ-
— kar	jön. A kezdő-betűket
— ép	aztán felülről lefelé
— ma	olvasva: egy ma-
— ör	gyar szabadsághős
	nevét kapod.

A megfejtők között, a kihuzott nevek sor-rendjében: **3 korona-**, **5 korona-** és **8 korona-**áru könyvet sorsolunk ki jutalom-díjúl.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXV. köt. 20-dik számában közölt rejtvények megfejtése a következő:

Szó-rejtvény: Fenn-lenn, öröm-öröm.

K	I	R	Á	LY
I	R	Á	S	
R	Á	K		
Á	S			
LY				

Kocka-rejtvény:

Tréfás földrajz: 1. Vaskapu.
2. Kőhalom.
3. Csorba tó.

Megfejtők: Benyovszky Pista és Béla, Frankl Lilly, Wagner Elzi és Jenő, Makray László, Farczádi Irénke, Goldstein Anna és Ernuska, Róna Tibor és Ferike, Lax Henrik, Thyll Laci, Fülep Erzsé és Olga, Kondor György, Lustig Sándor, Gerbert Palika, Paulik Irike, Ritók György, Matskási Magda, Stengl Gizella, Benkő Károly, Bernáth Lajos, Szombathelyi polgári leányiskola IV. B. osztály tanulóinak nevében Darázs Karolin, gr. Bolza Klára, Tusák Ervin, Feilitsch Cécile, Szemző István, Mérey Dalma, Keczer Ilona, Erdődy László, Geszner Olga, Wittmann Erzsé, Blahó Mici és Gyurika, Milutinovits Corinna és Janka, Schwarz Emmy, Rakovszky Menyhért, Meskő Sándor, Wármer Erzsike, Mentovich Anna, Herzfeld testvérek, Strasser Pál, Weiser Arthur, Nemes István, Nagy Imre, Geréb Andor, Ungár Erzsike és Sándor, Halmi áll. gazd. felső népiskola nevében Báber Antal s Ferenc és Tóth Mihály, Breuer Lajos.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén: 3 korona áru könyvet nyert **Paulik Irike**, Szolnok; — 5 korona áru könyvet **Meskő Sándor**, Rozsnyó; — és 8 korona áru könyvet **Geréb Andor**, Budapest, kiknek az illető könyveket a kiadóhivatal megküldi.

A »KIS LAP« LXV. köt. 19-ik számában közölt rejtvények megfejtését beküldték még: Lax Henrik, Benkő Károly, Csizsár Zoltán, ifj. Mándy Zoltán, Dávid Katóka.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Gyárfás Andor. (Kairo.) Ugyancsak messze vittek telelni, kis fiam: egész a piramisok tövébe. Betegségben is boldog te! A módos szülék szeretete megszerezheti számodra télen is az enyhe balzsamos levegőt. Válgék is gyökeres épülésedre, hogy tavasszal visszatérj a mi kedves fecskéinkkel. Azok között, amelyekkel ottan találkoztál, nyilván voltak olyanok is, amelyek magyar földnek eresze alól rebentek ki s szálltak át veled a nagy vizen. Köszöntöm őket s köszöntelek titeket is. A viszontlátásra a szeretett hazában! — **Pécs Mariska.** Soraidon igaz érzés melege ömlik el. Bánatos őszi elmélkedésedet közlöm. A kaméliának nincs illata. — **Gerber Erzsike.** Az egyiket. Kivánságodra figyelemmel leszek. — **Lichtenstein**

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-társulat Budapesten.

Lajos. Mely részvételt vettem tudomást apai és anyai nagyatyád haláláról, akinek te nevé viseled. Nekem is kedves emberem volt és sokad magammal őszintén fájlalom a vitéz honvéd, szabadság-harcunk egyik bátor katonájának halálát. — **Schwarz Emmy.** Csáky Andor bizonyára örömmel veszi, ha néhány részvevő soroskádál hozzá fordulsz. Reméljük, hogy (tréfásan szólva, de igazán érezve) hogy azóta kezéből kilábolt. — **Boczkó Béla.** Ha te az én kedves kis fiam akarsz lenni, nem szabad ilyen gondatlanul szerte hányt írásu, tépett szélű levelet írnod. Ha lelkedre veszed a »Forgó bácsi 10 parancsolatában« foglalt intéseket s takaros levelet írsz, figyelemmel leszek soraidra. De addig nem. — **Geszner Olga.** Jónak jök, de nagyon is könnyűek. — **Erdődy László.** Ugy lesz, mint eddig volt. Te pedig, Lacikám, emberéld meg magad s végre ugorjál talpra! Elég volt a betegségből. — **Tusák Ervin.** Mind a kettő megjelent. — „**Öreg vándor.**“ 1. Azt a sajtóhibát csak ott abban a kedves kis körben vették észre. A sok ezer olvasót az egy csöppet sem háborgatta, a kettő közül melyik a selyp. Az ilyesmi kikérülésére fölöttébb alkalmas: szelét hagyni az írásnak, hogy a m. t. szerkesztőnek jusson kényelmesen és világosan ejteni meg a netalán szükségessé válható javítást. 2. R. urral közöltem a panaszt. 3. A vers afféle didacticus, vagy hozzá hasonló. Tündérszágából színesebb dolgokat kérünk s nem szürke intést. A verselés technikája kevésbé hiányos, de a rimelése nagyon olcsó. — **Mama.** A »M. B.« szerkesztője a pénzt már régen hozzánk utalványozta, de mi a helyes címre tereltük. Tán ott volna jó tudakolni, miben van a dolog. A szegedi ut, sajna, csak szomorúsággal jár a szegény utasra nézve, akit az ő szive bánata sok mindenből kilódított, amit rég el köllött volna intéznie. De már e héten rendet csinálunk. A »kisértet« be van sorozva. — **Mentovich Anna.** Bár csak mind a színes papiros, amelyre sok kis olvasóm ír nekem levelet, olyan volna, mint ez a tied. Hiszen némelyiké olyan piros, hogy szinte trombitál. Pedig hányszor kértem az én kedves levelezőimet, hogy ne tegyék. — **Benkő Károly.** A csillag-rejtvényed nem talál a sugarakhoz; a másik helyesen van megszerkesztve, de nem értem: »A barátságban hibák, bűnök.« Mit jelent ez? — **Heim Árpád.** Én a »forgandó szerencsének« nem vagyok intője. Forog a szerencse magától. Örömdönek örvendek. — **Nagy Imre.** Kérdéssel fordulj a kiadó-hivatalhoz, mint amelyre tartozik. — **Székely testv.** A béka-versikét a tavaszi kuruttyolás idején közlöm. A számréjtvényt újból szerkeszték meg. A képrejtvényekből néhányat. Apát köszöntöm. — **Fridrik Margit.** Ügyes kis dolog. Sorát ejtettem. — **P. P.** Mind a kettő megjelent. Kedves apróságok. — **Breuer Lajos.** »Káv« tudtommal sem kétkerekű kocsi, sem egyéb. E »káv«-szónak magyarban nincs értelme. A francia »quarré« négy-szöget jelent, »carré« pedig négy szögletűt. Már most, fiam, újból dőlj neki s csináld meg szabatosan, mert a többi mind helyes. — **Több levélről a jövő számban.**

JÓ SZIV.

Róna Tibor és Ferike 1 K. 10 f. az ingyentej javára.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. O.

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**

KIS LAP

SZERKESZTI:
Forgó-
bácsji

FŐMUNKATARTÓ:
Benedek
Elek

LXV. kötet

3. szám.

1903. december 6-án Ára negyedévre 2 kor. Egyes szám ára 24 fillér. Megjelen minden vasárnap.

MIKULÁS ÉJJELÉN. (Lásd a 365. lapon.)

omást apai és
te nevét viseled.
kad magammal
badság-harcunk
— Schwarz
ömmel veszi, ha
fordulsz. Remél-
n érezve) hogy
Béla. Ha te az
m szabad ilyen
ett szélű levelet
bácsi 10 paran-
os levelet írsz,
addig nem. —
agyon is köny-
sz, mint eddig
meg magad s
betegségből. —
len. — „Öreg
tt abban a ked-
or olvasót az egy
közül melyik a
előtőbb alkal-
hogy a m. t.
és világosan
ülhető javítást.
A vers aiféle
tündérországból
szürke intést.
yos, de a rime-
I. B. szerkesz-
alványozta, de
volna jó tuda-
gedi ut, sajna,
utasra nézve,
kilődített, amit
ár e héten ren-
n sorozva. —
színes papiros,
levelet, olyan
ké olyan piros,
or kértem az én
ék. — Benkő
lál a sugarak-
esztve, de nem
ök. Mit jelent
szerencsének
ence magától.
e. Kérdéssel
amelyre tartó-
ikét a tavaszi
ejtvényt ujból
kból néhányat.
it. Ügyes kis
d a kettő meg-
Lajos. »Kávée
sem egyéb.
telme. A fran-
carré pedig
ból dőlj neki
a többi mind
ban.

az ingyentej
akozókon!
F. b.
DOR.
let.
pesten.

Rákolti György utazása.

REGÉNYES ELBESZÉLÉS

IRTA

ABONYI ÁRPÁD.

NYOLCADIK
FEJEZET

III.

(Vége.)

EMBEREIT a tengeri út hátralevő két napján sem bocsátották be hozzá. Egyedül volt a kabinban, mindennel gondosan el volt látva, az öreg doktor azonban több ízben is határozottan megtagadta, hogy akár Dandóczit, akár Kovács Miskát bebocsássa az ifjuhoz, kinek nagy jóindulattal, bár most már kissé nyersen, amint engedelmességet követelő orvoshoz illik, még a hangos beszédet is megtiltotta. A fölkelést megengedte, a földetretre azonban csak egy-két órára volt szabad fölmennie.

Midőn a gőzös végre befutott a trieszti kikötőbe, Dandóczy és Kovács is előkerültek. Az óriási cigány legény szinte a pityergésig érzékenyedve emelte ajkaihoz fiatal ura kezét, kinek sápadt, szenvedő arcán nagyon meglátszott a hosszas ágyban fekvés elernyesztő bágyadtsága, szemei azonban már a régi bátorsággal tekintettek a jövőndőbe.

— Csákhogy mégsábádult ázs urfi! . . . ismételte boldogan a cigány.

— Hát ti hogy vagytok, Ferkó?

— Jól mink, kenyergem . . . hojjé! Á mi bőrünkért nem kár, ugy-e Miská?

— Nem bizony, nagyságos urfi, örvendezett Kovács Miska, holott pedig ugy oda koppintám ezt az én kemény cinege fogómat ahhoz az áfrikányus földhöz, hogy majdnem ketté szakadt. De lám, be kemény volt csakugyan! Meg se kottyant neki a dolog, bár kicsinyt elszédülék, s azótátul fogvást ez a balféli lábam is okoskodik.

Dandóczy sajnálkozva bólingatott.

— Szinte eltért szeginynek ázs egyik bal lába . . .

— Csak egy van, füstös! förmedt rá boszankodva a legény.

— Hisen ásondom, hogy ázs egyik, tóditotta ártatlan arcczal Dandóczy.

Rákolti ajkai szélén megjelent egy gyöngye mosoly. Jól esett neki, hogy ismét hallja hű emberei évődését és friss egészségben látja őket. Ha megnyomorodnak, vagy esetleg életüket veszítették

volna, mind a két esetben ő lett volna felelős érettük, bár nem parancsra vettek részt a sikertelen expedicióban, hanem jószántukból.

A sikertelenség gondolata megint csak eltüntette ajkairól a mosolyt.

Nem tudott szabadulni a nyomasztó érzéstől. Hiába fegyelmezte zsarnoki erővel lelkének fel-feltörő érzéseit, szomorúságot és lehangoltságot érzett. Hiába! Ez ellen hasztalan küzd porlandó földi ember, s ha még olyan ura is máskülönben önmagának és az akaratnak . . .

Az öreg doktor szívélyesen bucsuzott az ifjutól, midőn a partra-szállás ideje érkezett.

— Még egyszer szívére kötöm a *türelmet*, mondotta komolyan; várja meg nyugodtan, míg erejét tökéletesen visszanyeri, akkor aztán »mehet!« Kezdheti előlről és kierőszakolhatja a sorstól a sikert. De addig, türelem! Ez minden, amit tanácsolhatok. Lényegesebb bajról, szerencsére, nem lehet beszélni. Nyomatékosan figyelmeztetem azonban, hogy bármely időelőtti megerőltetés végzetes következményekkel járhat önre nézve. Gondolja meg tehát komolyan a dolgot és a szerint cselekedjék.

— Meglesz, doktor ur! Fogadja köszönetemet, hogy engem és embereimet oly figyelmes ápolásban részesített.

— Szót sem érdemel! szakította félbe nevetve a doktor és melegen megszorongatta az ifju kezét. Kötelesség, semmi más! Örülök, hogy önnel megismerkedtem és szívéből kívánom, hogy az esetben, ha idővel talán új expedícióra szánja magát, teljes eredménnyel járjon. Méltányolom és nagyrabecsülöm az ön érzelmeit. Nagyon szép, nagyon derék dolog. Isten segítse önt élete minden útján és vezesse sikerhez. Isten áldja!

— Isten önnel, doktor ur!

Elváltak.

A doktor visszafordult a hajóhídról, Rákolti és emberei elhagyták a »Kronprinz«-et, melynek hatalmas, szürke teste mozdulatlanul állott a vizen, s nagyságával a kikötőben horgonyzó minden más hajó fölött messzire kivált. Azt azonban éppen nem lehetett állítani, hogy az utazás e nagy német hajón olcsó lett volna. Ellenkezőleg! A parancsnok, minden embersége mellett is, szemmel tartotta a hajózási társulat érdekeit, s oly borsos számlát fizettetett ki az ifjuval, mintha nemesak ő, hanem emberei is első osztályu ellátásban részesültek volna, ami nem felelt meg az igazságnak:

*

Dandóezi és Kovács Miska bizony csak a 3-ik osztály utasainak szerény kosztján dícsérték a magyarok Istenét az utazás egész tartama alatt. A német tengerész tisztességes, de ez, mint itt is kitetszett, éppen nem akadályozza abban, hogy élelmes legyen, s a maga hasznát, ahol csak lehet, alaposan ki ne zsákmányolja.

Triesztől vasuton folytatták az utat egészen Maros-Vásárhelyig. Az idő-közben sürgönyileg értesített Rákoltiné kocsit küldött fia elé az állomásra, s gyöngéd gondoskodásból már jóelőre megüzente, hogy hálát ad az Istennek, amiért fiát visszavezérelte a szülei házhoz, melyből anyai szíve oly nehéz aggodalmak között bocsátotta utnak. Az égi kegyelemnek úgy tetszett, hogy megakadályozza utján az apját kereső fiut, de dícsértesség jóságá mindörökké, hogy súlyosabb csapást nem mért reá. Megüzente egyuttal azt is a nagyasszony, hogy se Dandóezinak, se Kovács Miskának nincs mitől tartania: a Staribrodác melletti »Bajazid erőd« kapitánya, ki a Rákoltiakkal atyafiságos rokoni viszonyban van, »kicsinálta«, hogy a legényeket kiselejtezzék a tényleges katonai szolgálatból és mint »ideiglenes szabadságoltak«-at áthelyezték a tartalékba. Mutatkozhatnak tehát bátran; nem várja őket se esendő, sem elfogatási parancs. Nem lesz semmi bajuk.

Dandóezi összeütötte a bokáját, midőn a jó hirt meghallotta.

— Hállotád, testvir? kérdezte vígan a bajtársától.

— Hallám, bicentett fejével Kovács; majd odasúgta neki halkán, hogy fogja be a száját és ne fickándozzék tulnagy örömeben »mert hogy valaki nincs jól a háznál...«

Ez a valaki Rákolti volt.

Míg a hintó sebesen gördült a nyárádszegi Rákolti kastély felé, s az uton mindenfelől ismerős parasztemberek köszöntötték a visszatérő ifjut, lelke minduntalan elborongott, s a töprengés mindegyre új meg új támadást intézett nyugalma ellen, pedig szigorúan föltette magában, hogy a jövőndő sikert nem teszi kockára, s elnyomva szívében a felkivánczó szomorúságot, türellemmel fogja bevárni az időt, míg az új eselekvés ideje elérkezik. Csakhogy a szívnek bizonyos dolgokat hiába parancsol meg szilárd akaraterővel az ember, mert nem engedelmeskedik, föllázad és jogait követeli.

Rákolti borús homlokkal tekintett végig a Nyárád-völgy gyönyörű panorámáján, melynek távolságában nemsokára feltűnt a családí kastély tornya és messze esillámló színes pala-fődele is.

Még másfél óra és édes anyja ölelő karjai között fogja titokban újra megismételni a szent fogadalmat, hogy a balsiker csak levette, de nem törte meg, s ami most nem sikerült: annak, ha csak a Mindenható akarata másképp nem rendelkezik életével, egy következő alkalommal sikerülnie *kell*.

Ez a gondolat fölvilanyozta és ismét megerősítette elborult szívét. Derültebben tekintett körül, s most már jobb kedvvel szólt rá a hintó vendég-ülésén szóltanul hallgató legényekre:

— Hátha én most azt mondanám nektek, fiaim, hogy egy-két hónap mulva ismét visszamegyünk oda, ahonnan jöttünk, eljöttétek-e velem?

— El bizony! kiáltotta minden habozás nélkül Dandóczy, s tréfás kötekedéssel oldalba taszította a mellette ülő Kovácsot, ugy-é, te . . . okos?

Kovács Miska bele-egyezőleg bólintott, azután megpödrölte apró bajuszkáját és így szólt:

— Tessen paranesolni, urfi és én akár most mindjárt vissza is fordulhatok!

Rákolti elégedetten intett és megveregette hű emberei vállát.

— Derék fiuk vagytok! mondotta egészen fölvidulva, s most már alig várta, hogy megesókolhassa édes anyjának kezét. Ha Isten éltet, jövőre nemesak mi hárman, hanem *négyen* fogunk hazafelé kocsizni ezen az uton. Addig is türelem és jó reménység! Isten nem hagyja el a benne bizót és megsegít minden becsületes szándékot, melyet komoly és szent fogadalom melege táplál a szívnek legbensőbb mélységében.

HUNYADI JÁNOS SZOBRA.

NEM RÉG mutattam be e helyen Anonymus gyönyörű szobrát, amely egyike ama királyunk-ajándékozta tíz szobornak, melyek közül a mult héten leplezték le a hatodikat: a *Hunyadi Jánosét*.

Ez az új szobor is méltán sorakozik a többi mellé, mert gyönyörű művészi alkotás. *Tóth István* szobrász-művész az alkotója. Művészi becsét csak emeli az a véráztatta, történelmi nevezetességű hely, ahova fölállították.

A koronázó Mátyás templom alján, a Halász-bástya gyönyörű feljárója mellett,

pompás talapzaton áll a török-verő hősnek, Hunyadi Jánosnak hatalmas ércalakja, korhű vértzetben, fején holló-szárnyas sisakkal. Lábainál török zászlók hevernek, erős tekintete a távolba mélyed, míg kezeit hatalmas pallosán nyugtatja. Ahogy elnézem nagy nevű Hunyadink marcona alakját, amint nyílt, bátor tekintete a távolba mélyed: meglevenednek képzeletemben az ő hőstettei, amelyek nevét örökké emlékeztetéssé tették.

Csaknem félszázadon át vezérszerepet vitt Magyarországon Hunyadi János, a kítünő hadvezér, a hazáját rajongásig szerető, vallásos férfiú.

Különösen a törökök félelmetes hatalma ellen védelmezte hazáját. Kora ifjúságában Zsigmond király szolgálatában állott, amikor 1420-ban a csehországi hadjáratban fényesen kitüntette magát. Nagy diadalt aratott sok csatában: így a szendrői, szentimrei és vas-kapui csatában, amíg 1444-ben a várnai vereség alkalmával fogságba került. Kiszabadulásával, V. László uralkodása

alatt, ennek kiskorusága idején csaknem királyi hatalommal ruházták föl és az ország kormányzójává választották. Ekkor ismét vereséget szenvedett a rigómezei ütközetben Brankovits György árulása következtében.

De csakhamar ismét fényes diadalhoz segítette őt a magyarok Istene. 1456 nyarán Nándor-Fejérvár alatt betörték a törö-

HUNYADI JÁNOS SZOBRA.

kök. A rettenthetetlen Hunyadi hős seregeivel az óriási török hadat teljesen szétverte, Nándor-Fejérvárt fölszabadította s a magyarságot fényes diadalhoz juttatá.

Ez volt utolsó és legnagyobb hőstette, melyről *Czuczor Gergely* »Hunyadi János« című költeményében így dalol:

Hogy réműlve futott Mahomet Nándornak alóla,
A mentett várnép istenélé Hunyadit.
»Keljetek, édeseim,« mond ő, fel az égre mutatván.
»A harc volt csak enyém, győzelem Istenemé!«

A nagy diadal öröm-mámorába azonban belevegült egy mélységes fájdalom, amely gyászt hozott Magyarországra. A diadalt hozó haretéren, ahol roppant tömege hevert az elesett hősöknek, ragályos betegség tört ki és pusztításában magával ragadta a hős Hunyadit is, ki 1456 őszén Zimonyban meghalt.

Dicső emlékét megörökítik nemzetünk történelmének legfényesebb lapjai. Most azonban — királyunk jóvoltából — szobrot emelt neki a fejedelmi kegy, hogy hadd hirdesse érc-emlék is az ő nagyságát időtlen időkig.

Polgár Géza.

KÖZMONDÁSOK.

- A cifra nem szép.
*
Kevélynek az orvossága a lealázódás.
*
Kár után késő a busulás.
*
Aki sokat farag, sok forgácsot ejt.
*
Ki levest akar enni, kanál legyen kezében.
*
Ki apránként költ, tovább beéri vagyonával.
*
Az arany, sárban is csak arany.
*
Az alszik legjobban, aki nem érzi, micsoda keményen fekszik.
*
Álló vízben terem a béka.

JANKÓ BARÁT.

MÁTYÁS király idejében a legerősebb ember Magyarországon Kinizsi Pál volt. Kinizsi Pál úgy emelgette a malomkövet, mint más ember a parittyába való kavicsot. De volt még egy ember, aki soha sem emelgetett malomkövet, de ha akart volna, hármat is emelhetett volna egyszerre. Erről az emberről azt beszéltek, hogy legalább is kétszer olyan erős, mint Kinizsi.

Hirét hallotta ennek Mátyás király.

— Ejnye, mondta, már megnézem azt az embert, aki az én derék Kinizsi kapitányomnál is erősebb. Hol van, kiféle, miféle az a legény?

Az udvari emberek ezt felelték:

— Főlséges király! János barátnak hívják és harangozó a neviczkei kolostorban.

A király nem sokat gondolkozott. Különben is éppen utja volt arra felé. Egy hatalmaskodó, zsarnok főurat köllött megfenyíteni. Befogatott a kisebbik kocsijába, a bakra ültette Hunyicskót, a tót hajdut, maga mellé pedig Szaploneczay Bernátot, a mulatságos diákot. A vén kocsis a lovak közé csapott és úgy kivágtattak a budai várból, hogy csak úgy porzott a fehér országút.

Gurult a szekér már harmadik napja. A király nem fáradt el az utazásban. Ott volt mellette a tréfás diák. Meg aztán elég dolga is akadt utközben. Nem volt ugyan a fején a királyi korona, csak amolyan tollas süveg, mint akár a deák fején; de azért mégis megismerték itt-ott Mátyás királyt. Tudták, hogy szeret álöltözetben kóborolni az országában. Azért, akinek valami baja, panasza volt, a királyi szekér közeledésére kiállott az országutra és ott várta igazságos Mátyást.

Mátyás aztán mindenkinek igazságot osztott. Hunyicskó, a tót hajdu, talán egy tucat mogyorófa-pálcát is elhasznált már az uton. A király rögtön deresre huzatta a szegényt, gazdagot, ha okot adott rá.

Széchenyben bizonyos Gábor nemes kapitányt veretett meg Hunyicskóval.

— Én nemes ember vagyok! kiáltott a kapitány. II. Endrétől kaptuk a nemesiséget.

— Mátyás pedig megerősítette, nevetett a király és huszonötöt veretett a népnyuzó nemesre.

Tovább gurult a szekér a jólelkű, nemes királlyal.

Egyszer csak megrántja Bernát diák a király dókáját:

— Nézze csak felség, ott az erdőben azt az embert!

Az országút mellett sűrű őserdő húzódott el. Az erdőben pedig járt egy ember, aki tövestül rángatta ki a legvénebb fákat és hordta csomóba az erdő-szélben.

A király mindjárt futtatta a hajdút:

— Szaladj csak Hunyieskő, hívd ide azt az embert!

Szaladt a hajdu, aztán meg visszajött.

— Felség! Azt felelte az az ember, hogy neki most dolga van. Fát köll neki hordani... Hanem azért mindjárt itt lesz.

Jött is mindjárt a fa-hordó ember. Nagy fehér szakállá volt és szürke barát-csuha volt rajta. A derekán vastag kötél.

— Mit akarsz tőlem? kérdezte a fa-hordó.

— Én a híres János barátot keresem, szólt a király. Te talán tudnád, hogy merre van?

— Éppen jó helyen jártok. Mert én vagyok a János barát öcsse. Csak menjetek egyenesen torony irányába. Megtaláljátok.

Megköszönték az utba-igazítást, aztán tovább mentek. A király megjegyezte:

— Milyen erős lehet az a János barát, hogy ha már az öcsse is ilyen erős.

Igaza is volt a királynak. Alig hogy egy mértföldnyire mentek, nagy horkolást hallottak az út mellől, a rétről. Ott aludt a fűben egy szürke-ruhás barát. Akkora szakállá volt, mint az előbbi barátnak.

A hajdu felköltötte az alvó embert.

— János barátot keressük! szólt.

A barát kidörzsölte az álmot szeméből.

— Én volnék! dörögte. Mit akartok velem?

— A király akar látni!

Hej, ugrott erre a barát. Ahogy pedig lépett, a föld szinte behorpadt alatta.

— Itt vagyok, uram király! szólt a szekérhez lépve.

Mátyás végig nézett a barátón.

— Hatalmas legénynek látszol. De talán még se vagy olyan erős ember, mint az én Kinizsim.

János barát mosolygott a szakállába:

— Csak a hirem olyan, felség. Egy galyat se tudok én eltörni, ha nem vagyok mérges. De ha mérges vagyok, akkor a medvékkel szoktam birkózni.

MIKULÁS ÉJJELÉN.

(Képpel a címlapon.)

*Ugrifüles, vidám képű,
Göndörfürtű gyermekek:
Bizony mondom, e nagy éjen
Irigyellek bennetek!*

*Ha tudnátok, mi vár rátok!
Hogy mi lesz a reggelen! ...
Olyasmí, hogy — higgyétek el —
Kimondani sem merem ...*

*Téli van, de az ablakokban
Tavaszi virágok:
Téli kézzel házról házra
Jár ma a jó Mikulás.*

*S minden ablak párkányára
Tessz valami kedveset:
Kinek sokat, kinek semmit,
Kinek pedig keveset.*

*No, és aki egész évben
Pajkos volt és csintalan:
Hosszú, sovány virgácsot kap,
Ahogy az már írva van.*

*Jó szerencse, hogy Mikulás
Elnéző és jó nagyon:
Alig akad üres cipő
S virgács a sok ablakon.*

*Kinek mit hoz, megsárga már
Mikulás bá' énnekem ...
Elmondjam-e? El ne mondjam? ...
Higgyétek el, nem merem ...*

*Nem is szölok ... Csupán annyit
Mondok nektek gyermekek:
E nagy éjen, boldog éjen
Irigyellek bennetek!*

Sziertes Artur.

ERZSIKE TÁNC-ISKOLÁJA.

EKIS Erzsike tapsikolt kezében és kiszaladt az udvarra.

Buzát szórt és magot, salátalevelet mindenfelé és össze hívta a kis népet: a pipelő csibéket, a kotyogó tyukokat, a kukorékoló hatalmas kakast, a hápogó kacsákat, a gágogó libákat.

Aztán vig nótába fogott a kis Erzsi és keringett, táncolt körül az udvarban.

Majd kiállt a közepre és komolyan kérdezte kis szárnyas szolgálát:

— Ki tanul táncolni, ki táncol velem?

— Én, én! kukorékolt a kakas, és kiállt hetykén a kis lány elé.

Erzsike fogta köténykéjének csücskét, emelgette lábait és azt mondta:

— Így fogj, így táncolj kis kakasom!

A kis kakas nézte figyelmesen a táncot, megrázta a fejét, azt a nagy-tarajost, azután csak áll, áll s a fővényben kapargál.

— Nem tudsz te semmit, kis kakasom! mondja Erzsi. Eredj a táncoddal!

A kakas sértődve felszáll a kerítésre és onnan hatalmasakat kukorékol; mert ha táncolni nem is tud, azért mégis ő a híres kakas, a nagy-tarajos!

— Ki táncol, ki tanul táncolni? kérdi megint Erzsike.

— Én, én! mondja kotkodácsolva a fehér-bóbitás tyuk. Itt vagyok, itt vagyok! És oda siet Erzsikéhez.

Erzsike illegeti-billegeti magát, és bókolgat erre, arra. A bóbitás is nézi, aztán bókolgat, bókolgat, egyszer csak lecsücsül a homokba.

Tyukom asszony nagy kotkodács,
Még se tudja mi a csárdás!

Helyébe a pipiskék jönnek mindenfelől.

— Mi, mi, mi? kérdik kíváncsian; ők is szeretnék megtanulni az Erzsike táncát.

A kis lány össze üti bokáját, ide hajlong, oda hajlong, egyet ugrik, egyet fordul.

A kis csibék szét rebennek. Mindegyik táncolni akar. Az egyik úgy kapirgál, hogy csak úgy szórja a homokot körös-körül s a másik addig mártogat, míg szépen lecsücsül, mint a bóbitás tyuk; a harmadik apró szárnyaival lebeg ide oda; a negyedik neki szalad és feldönt egy pár kis pajtást.

Mind tolongnak, csipegnek Erzsike körül, aki befogja a fülét és elküldi őket a sövény alá.

Hess, csibéske, hess!
Táncod nem jeles.

Majd körül néz az udvaron.

— Ki akar még táncolni? Ki akar táncolni? kérdi Erzsi megint.

— Én, én! hápogják a kacsák, kik a tócsából nézték már a mulatságot.

Olyan helyes is a kis urnőjük, amint ide libeg, oda libeg s úgy megperdül mint az orsó!

A kacsák csak billennek erre-arra, lábukkal lapátolnak a homokban; mert hát lapátolásra jár inkább a lábuk mint a táncra. Ki hinné, hogy olyan nehezen lehet megtanulni ezt a táncot?

Kis kacsám sáp, sáp, sáp —
Mondom nektek: nincs tovább!

szól Erzsike, és vissza bicegnek a rucák ők is a pocsolyába.

Messziről jönnek nagy gágogással a ludak szép sorjában egyik a másik után. Hogy ők már látták a táncot, már értik a dolgot. Mert a lud, az mindent tud.

Oda állnak Erzsike elé, majd az egyik lábat emelik, majd a másikat, felváltva mindig, és gágognak éktelenül.

Nevetve nézi őket Erzsi, mert a libák tánca a leghelyesbb.

Aztán beszalad a házba és gyönyörű kukoricát hoz ki, szárnyas kis szolgálának legkedvesebb ételét.

A táncból nem lesz semmi, de ha már bálba nem mehetnek, hát menjenek lakomába.

És oda el is jönnek mind a libák, a kacsák, a csibék, a tyuk és a büszke kakas is.

Hiába, nincs jobb étel az aranyos kukoricánál!

Thüring Gusztávné.

INNEN-ONNAN.

Az arabs számok. Az ugy nevezett arabok számokat nem az arabok használták először, hanem az indusok, akiktől a számokat az arabok Krisztus után 900-ban vették át. Az arabok maguk a számjeleket, melyeket titkos írás-jelek gyanánt használtak, indus számoknak nevezték. Az »arabs szám« elnevezés akkor keletkezett, midőn az arabok számjegyeik ismeretét átvitték Spanyolországba, honnan ezek a jelek egész Európában elterjedtek. Az arabs számokat Alfonzo herceg, kasztíliai Ferdinánd fia használta először Európában 1240-ben. Franciaországban 1256-ban, Görögországban 1270-ben jelentek meg, míg Németországban 1371-től lehet csak az első arab számokat kimutatni.

*

A legdrágább fűszer a tiszta sáfrán, fontja hatvan dollár.

*

A legfiatalabb irónő. A világ legfiatalabb tollforgató hölgye kétségtelenül Peary Mari, Pearynak, a híres sark-utazónak kilenc éves lánykája. A kis Mariska egy sarki ut alatt a sarki tájakon született, ahová Pearyt neje is elkísérte. Peary az ő lánykáját, aki időközben megnőtt, második utjára is magával vitte. A gyermek leírta sarki élményeit és azok most kötetben is megjelentek.

*

A hiu vademberek. A hottentotta törzs, amely most a német gyarmati csapatokkal véres csatákban verekszik Dél-Afrikában, a föld legérdekesebb vad-népei közül való. Ez a nép sehogy sem akar meghódolni az európai műveltségnek és inkább kész rá, hogy elvérezzen, semhogy magát ősi erkölcsiéből kivetköztetni engedje. A hottentották mind a mellett maguk sincsenek minden műveltség nélkül; van vallásuk, sőt vannak vallási törvényeik is, amelyek közül egyik-másik szinte teljesen azonos Mózes vallási törvényeivel. Hisznek a lélek örökkévalóságában is. A csillagokat elhalt emberek égbe szállt lelkének tartják és ilyenül tisztelik. A hangszereik ugyan-olyanok, mint amilyeneket kutatók immár kipusztult állatok csontjai mellett, barlangokban találtak. Érdekes, hogy a hottentotta nagyon hiu a szépségére: arra, hogy vastag ajka, lapos orra van és hogy a feje kopasz. Az európai embert *száj és orr nélkül való szőrös-képű majomnak* nevezik.

FEJTÖRŐ.

Kép-rejtvény.

Rejtett név.

Szerkesztette Gerber Erzsi.

Emelkedik

Forma

Gaz

Paripa

Öreg

Proféta

Hegytető

Róna

E szavak helyébe rokon-értelműeket tegyetek. Az ujakat egymás alá helyezve, egy nagy királyunk nevét kapjátok.

Kocka-rejtvény.

Szerkesztették Ungár testvérek.

I	I	I	I
E	A	A	E
R	R	L	L
M	M	N	N

E betűket úgy helyezték el, hogy balról jobbra s felülről lefelé olvasva négynégy név kerüljön ki.

Rejtett szó.

A megfejtők között, a kihuzott nevek sor-rendjében: **3 korona**-, **5 korona**- és **8 korona**-áru könyvet sorsolunk ki jutalom-díjúl.

A »KIS LAP« LXV. köt. 21-dik számában közölt rejtvények megfejtése a következő:

Kép-rejtvény: Egy bolond százat csinál.
Tréfás kérdés: Kilenc korona.
Betű-rejtvény: 1. Kötél.
2. Szerzetes.
Rejtett név: Leokádia.

Megfejtők: Erdődy Laci, Györgyfalvy Gizella, Tusák Ervin, Breuer Lajos, Makray László, Ungár Erszike és Sándor, Vermes Pali, Tischler Mici és Lajos, Szabó Gyula, Fürst Sárika, Marosy Ilon és Elzike, Vagner Elzi és Jenő, Halmi áll. gazd. felső népiskola nevében: Baber Antal, Baber Ferenc és Tóth Mihály, Strasser Pál, Könyöki Izolda, Ilona és József, Morvay Iluska, Medveczky Margitka és Sándorka, Friedmann Jenő, Pálmai József, Geréb Andor, Milutinovits Corinna és Janka, Keczer Ilona, Blau Rózsika, Benyovszky Pista és Béla, Wittmann Erzi, Frankl Lilly, Mérey Dalma, Thyll Laci, Bakó Ilonka, Paulik Irike, Róna Tibor és Ferike, Rakovszky Menyhért, Beke Albert, Gyula és Zoltán, Herczföld Tónika, Joli és Gusztó, Rothmüller Miklós, Nemes István, Réthy György, Rapszky Béla, Szigriszt Andor, Farczádi Irén, Wolf Juliska, Goldstein Anna és Ernuska, Paravicini Mariska, Matskásy Magda, Feilitzsch Cécile, Czukrasz Zoltán és Gyuszika, Geszner Olga, Etuska, Sárkány Valeria és Thessa, Lax Henrik, Stengl Gizella, Benkő Károly.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén: 3 korona áru könyvet nyert **Bakó Ilonka**, **Felső-Rajk**: — 5 korona áru könyvet **Sárkány Valeria és Thessa**, **Budapest**: — és 8 korona áru könyvet **Halmi áll. gazd. felső népiskola**, melynek az illető könyveket a kiadóhivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXV. köt. 20-ik számában közölt rejtvények megfejtését beküldték még: Medveczky Margitka és Sándorka, Blau Rózsika, Nemes Aladár, Molnár Maresuka, Wolf Juliska, Vadász Béla, Kaló Andorka, Székely Ilona, Marsovszky Etuska.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szakáll Gyuri. Hogy te is letted azt a »maskura« kucsmát, azt írod; mert hogy én gunyosan említettem a jó minapában a »pemzli-buszárokat«. Nem gunykép, de inkább feddéskep neveztem el azokat a forgós-sipkájú fukat ezen a néven, mert inkább a csufjára szolgált a délcég magyar viseletnek az a siralmasan elkopott sipkaféle, mely vitézi süveg szeretett volna lenni, pedig csak neveléséges fejtakaró volt. Vitézi kucsma és matröz-ing; forgó és széles pantallér! Valóban, valamely német ellenségünk sem találhatta volna ki bántóbb kifigurázását a mi büszke nemzeti viseletünknek, mint ezt a felemás öltözetet. A magyar érzést illik ruházatunkban is feltüntetni, mert a nemzeti viselet nekünk drága ünneplőnk. De nem arra való, hogy hétköznapi munkában nyüvögös-sük, még pedig ilyen neveléséges összetételben. Az iskolás leányok, akik szintén valami fura sipkát bigyesztettek a fejük bübjára, már rég letettek erről az izléstelenségről. Rajzocskádn ügyes és alkalom adtán közlöm is. — **Benkő Károly**, Örvendő veszem tudomásul, hogy egészségged visszatérőben van. — **Marsovszky Etuska**. Kettejét besoroztam. A pályázati eredményt nem csak te várod türelmetlenül. Annak idején megvállik. A kocka-rejtvényedre megjegyzem, hogy nem elég csupán a megfejtést közölned. Magát a feladványt (a te esetekben a soronkint szétkevert betűkkel) és megfejtési módját szintén be kell küldened. Jövöre így tégy. Elég példa van előtted, melyen elindulhatsz. — **Geszner Olga**. No, csak hogy ismét jól vagy, hála Istennek! Ennél a rejtvényednél külön is telik tőled. — **Barkas István**. Kértekre az »Athenaeum« könyvkiadó hivatala megküldi könyvjegyzékét, melyben szebbnél-szebb kiállítású olvassmányokat választhatsz. — **Keczer Ilona**. Igen ügyesek. Nagyrészt meg is jelennek. — **Csoory Berzi**. A hó, dér, dara s egyéb csapadékok mibenlétéről minden természettan nyujt neked fölvilágosítást. — **Wolf Juliska**. Ha azt kérdeznéd, holnap ilyenkor ki tüszenti el magát Debreczenben: biztosabb választ adhatnék, mint arra a kérdéssedre, hogy a te nevedet is kisorsolják-e? — **Szigriszt Andor**. Kéréseddel fordulj a kiadóhivatalhoz. — „Anyika.“ Elolvasás után üzenek. Arról a gyászos esetről, régi barátom váratlan haláláról, az ő árván maradt leánykája legott tudósított engem. Üdvözlét! — **Rothmüller Miklós**. A te rejtvényed legföljebb helyes. De, hogy miért »szép« is: ezt csak te tudnád megmondani. — **Róna testv.** Jól kifundáltatok s közlöm is. — **Benyovszky testv.** Forduljatok a kiadóhivatalhoz s olvassátok el figyelmesen a »Forgó bácsi 10 parancsolatát« s a szerint cselekedjétek. — **Marvay Iluska**. A kocka-rejtvénynek nem küldted be a soronkint való megfejtését. Az egyiknek sorát ejtem. — **Ungár testv.** A tyú (láb-tyú, kez-tyú) szintén ty-vel kezdődő szó. Ily értelemben meg is igazítottam és besoroztam. — **Tusák Ervin**. Hiszen a te rejtvényed csak egymás alá helyezett szók, mert felülről lefelé olvasva, mást-mást eredményeznek. — **Fridrik Margit**. Tiszteletre méltó érzelmek gyarló formában. Az apróra szabdalt sorok még nem mennek versszamba. Oda méret és rim is kell. A »Verstan« e szabályokra megtanit. — **Erdődy Laci**. Végre kedvező hírek. A látogatást nagyon szívesen veszem s hozd el magaddal a kis Bélát is. — *Több levélről a jövő számban.*

Társ-szerkesztő ROBOZ ANDOR.

Legjobb, legszebb és legbecsesebb

Karácsonyi Ajándék

a könyv,

mely nemcsak szórakoztat, hanem tanít és nemesít, miért is a **karácsony küszöbén** felhívjuk kis olvasóink szülőinek figyelmét az alább felsorolt könyvekre,

melyeket mind elsősorú írók írtak, s így belső tartalmuknál fogva is melegen ajánlhatók. A külső kiállításra pedig a kiadótársulat anyagi áldozatokat nem kímélt, hogy díszes és olcsó könyveket hozzon forgalomba.

Az **ATHENAEUM** irodalmi és nyomdai r.-társulat kiadásában a következő elsősorú **ifjusági iratok** jelentek meg, melyek úgy a **kiadótársulatnál** (Budapest, VII. kerület, Kerepesi-út 54. sz.), valamint **minden könyvkereskedésben** kaphatók.

Képeskönyvek versekkel.

Gyermek-álmok Képeskönyv. Kozma Andor
gyönyörű verseivel. 3-6 éves gyermekek szá-
mára. Ára 2 kor. 40 fill.

Az új Kóczos Peti Képeskönyv. 3-6 éves
gyermekek számára. Kozma Andor verseivel.
Ára 2 kor. 40 fill.

Bohóc-zvilág Képeskönyv. Kozma
Andor gyönyörű ver-
seivel. Ára 2 kor. 40 fill.

Erdőn, mezőn Díszes kiállítású
könyv. Roboz Andor verseivel. 3-6 éves gyer-
mekek számára. Ára 2 kor. 40 fill.

Napsugárban Képeskönyv. Roboz
Andor verseivel.
Díszes kiállítású nagy alakú képeskönyv. Ára 2K.

Vidám órák Roboz Andor verseivel.
Díszesen kiállított nagy-
alakú képeskönyv. Ára 2 kor. 80 fill.

Mi van odabent? Roboz Andor
gyönyörű ver-
seivel. Díszes kiállítású nagy alakú képeskönyv.
Ára 2 kor.

Madárvilág Képeskönyv. Roboz Andor
verseivel. Díszesen ki-
állítva. Ára 2 kor.

Tündér-mesék, elbeszélések, regék és mesék.

Apróbb gyermekmesék

Függelékül: Dalok és verses mesék. Gyulai Pál-
tól. Szemlér M. eredeti rajzaival. Ára kötve 2 kor.

Jánoska. Az aranygyűrű.

Elbeszélések az
A paradicsom ifjuság számára.
Írta Benedekné Indali Etelka. Sok szép képpel.
Ára vászonkötésben 3 kor.

Hetedhét országról Mesegyűj-
temény.

Írta: Kemenczy K. Ára diszköt. 4 kor. 80 fill.

Gyermekmesék Grimm Testverek
után Halász Ign.

Ára kötve 3 kor.

A hősök Görög tündérmesék gyermekek
számára. Írta: Kingsley Károly.

Angolból fordította: Pálsky Ágost. Második
kiadás. Ára vászonkötésben 5 kor.

Mesék és regék Írta: Vilma néni.
Előszóval ellátta

Forgó bácsi. Képekkel. Vászonköt. 2 kor. 40 fill.

Ujabb mesék és regék

Írta: Vilma néni (Popper Vilma). 4 képpel.
Ára vászonkötésben 2 kor.

A magyar ifjúsági irodalom legnagyobb kincse. ✪ A magyar nemzet ezeréves meseköltése.

Magyar Mese- és Mondavilág

ÖT KÖTET
KÉPEKKEL

Meséli: **Benedek Elek**. A képeket rajzolta Széchy Gyula. ✪ Minden kötet ára pompás diszkötésben 6 kor.

Csudaszép mesék

Meséli **Benedek Elek**.

Remek kiállítású nagyalku képeskönyv. Tizenhárom nagy színnyomatu képmelléklettel. Ára diszes kötésben ... 10 kor.

Tengeren innen, tengeren túl

Mesekönyv képekkel. Irta: **Kemenczky Kálmán**. Ára diszkötésben ... 6 kor.

Gyula bácsi, a mesemondó

Pompás képes mesekönyv. *Löschinger Hugó* eredeti rajzaival. Ára diszkötésben ... 6 kor.

Régi tündérmesék

Irta: **Orczy Emma** báróné. Pompás képes mesekönyv. Ára diszkötésben ... 4 kor.

Athenaeum mesekönyvtára

Irta **Benedek Elek**. Számos képpel. Ára kötetenként csinos kötésben ... 1 kor.

Eddig megjelentek:

1. A honfoglalás meséi.	12. Mondák és legendák.
2. Madármesék.	13. Kalandos mesék.
3. Páztormesék.	14. Székelyföldi mondák és mesék.
4. Vidám mesék.	15. Állat mesék.
5. Csodamesék.	16. Bohókás mesék.
6. Virágmesék.	17. Világszép mesék.
7. Mesék és mondák.	18. Tündérmesék.
8. Krisztus legendák.	19. Óriások és törpék.
9. Hetedhét ország ellen.	20. A tatárjárás mondái és egyéb mesék.
10. Apró mesék.	
11. Katona mesék.	

A mi Gázsink

Egy gyermek életéből. Számos képpel.

Irta: **Szöllőssy A.** Bemutatja **Forgó bácsi**. Ára diszkötésben színes táblával 3 kor. 20 fill.

Tannenburgi Róza

Irta **Schmid Kristóf**. Átdolgozta **Donászy Ferenc**. Hat színes képpel. Diszkötésben ... 2 kor. 40 fill.

Genovéva

Irta: **Schmid Kristóf**. Hat színes képpel. Ára diszkötésben ... 2 kor. 40 fill.

Derült világ

Irta: **Gauss Viktor**. Képek és elbeszélések a természetből. Kisebb gyermekek számára. Ára kötve ... 5 kor.

8—14 éves gyermekek számára.

Schmid Kristóf

közkezdelt ifjúsági iratai. Mind-

egyik kötet ára egy képpel, diszes vászonkötésben ... 1 kor. 40 fill.

1. Piros tojások.	11. Paulína. A kalászszedő leány.
2. Mathild és Vilma. Itha.	12. Talheim Etelka. A karthauzi kolostor.
3. A virágkosárka.	13. Virágkedvelők. Reinhold Tódor.
4. Eichenfels Henrik. A kanári madár.	14. Klára. A rózsató.
5. Tanulságos beszélyek.	15. Timót és Philemon. A drágakövek.
6. Tannenburgi Róza. A batal remete.	16. Nándor.
7. Eustachius. Márton, a hegyi lakos.	17. Jozafát. A fülemile.
8. A jó Fridolin és a gonosz Detrik. Wolfsbühl melletti kápolna.	18. A piros és fehér rózsák. A rajnai vizár.
9. A jó Órzsé. A komlóvirág.	19. A vadon virágai. Lajos Anzelmo.
10. A báránka. A galamboeska.	20. Schmid Kristóf élet-rajza. Színjátékok.

Hoffmann Ferenc

közkezdelt ifjúsági iratai.

1. A tengeren túl. — 2. Vidor Ferkó. — 3. A milliomos. — 4. A bűnhődés. — 5. A becsület útja. — 6. A milyen az ur, olyan a szolgálata. — 7. A szokás hatalma. — 8. Tiszteld atyádat és anyádat. — 9. A becsületészó. — 10. A helgolandi fiú. — 11. A hű szív. — 12. A jó tett is meghozza kamatjait. — 13. A két hű barát. — 14. A magas északon. — 15. A megtért. — 16. A munka jutalma. — 17. A szenyvedések iskolája. — 18. A testvérek. — 19. Anyai szeretet. — 20. Az életbiztosítás. — 21. Az igazság napfényre jár. — 22. Az inka kincse. — 23. Egy fedél alatt. — 24. Egy levél a szentírásból. — 25. Hűség és alnokság. — Ki mint vet, úgy arat. — 27. Király. — 28. Loango. — 29. Mylord Cat. — 30. Próbák. — 31. Szegény és gazdag. — 32. Mindenki a saját szerencséjének követe. — 33. A hol nagyobb a veszély, legközelebb a segély. — 34. Az aranyvak. — 35. A latszat csali, az igazság győz. — 36. Negerélet. — 37. Külső fény és belső érték. — 38. A ki mer az nyér. — 39. Testvéri szeretet. — 40. Áldás a jöttén. — 41. Gyermeki szeretet.

Ára egy-egy kemény kötésbe kötött s négy csinos képpel ellátott kötetnek ... 1 korona.

Eredeti magyar gyermek és népmesék

Egybeállította **Radó Vilmos**. A képeket rajzolta **Szemlér Mihály**. Ára képes papirkötésben 3 kor. Diszes vászonkötésben 4 kor. 80 fill.

Gyermeksziv rejtelsei

Elbeszélések az ifjúság számára. Irta: **Montgomery Florence**. Angolból fordította: **Ranschmann Cecília**. Új képes kiadás. **Goró Lajos** eredeti rajzaival. Ára diszes vászonköt. 3 kor. 20 fill.

Forgó bácsi könyvtára

8—12 éves gyermekek számára. Eddig 17 kötet jelent meg, melyek egyenként diszes vászonkötésben 1 K 60 fill.-ért kaphatók. A 17 kötet a következők:

- I. **Nellike** és elbeszélések a kandalló mellett. Számos képpel.
- II. **A kakuk-óra**. Egy lyukas hatos története és egyéb elbeszélések. Számos képpel.
- III. **Kis mesekönyv**. Grimm-testvérek gyűjteményéből. Valogatott mesék számos képpel.
- IV. **Kis szindarabok** gyermekelődásokra. Számos képpel.
- V. **Aesopus tanulságos meséi**. Számos képpel.
- VI. **Berti és Berta** vagy a hűség és szeretet győzelme. Számos képpel.
- VII. **Matyi és Peti** vagy az élet egy koralszigeten. Számos képpel.
- VIII. **Az aranyhegy** és a kolibri madár. Számos képpel.
- IX. **Francia tündérmesék**. Számos képpel.
- X. **Két karácsonyest** és egyéb elbeszélések. Számos képpel.
- XI. **Roszcson Ferke** kalandjai vizen és szárazon. Számos képpel.
- XII. **Czirmos czicza** naplójából és egyéb elbeszélések. Számos képpel.
- XIII. **Regék a görög hajdankorból**. Elmeséli: **Szidi néni**.
- XIV. **Ida néni**. Kis elbeszélések. Számos képpel.
- XV. **A titok**. A városi vendég. A piros kendő. Számos képpel.
- XVI. **Mit beszélnek** a haragok és egyéb elbeszélések. Számos képpel.
- XVII. **A két testvér** és egyéb elbeszélések. Számos képpel.

A tarka könyv

Irta: **Hoffmann Ferenc**. Százötven erkölcsi elbeszélés. 4. javított kiadás. 14. eredeti színes képpel. Ára vászonkötésben 4 kor. 80 fill.

Homeros

az ifjúság számára. **Odyssea**. Átdolgozta: **Havas Adolf**. — **Iliás**. Átdolgozta **Geréb József**. Preller tizenköt eredeti képével. Ára kötve ... 3 kor. 60 fill.

Kalandos törté- tek, utleírások és tör- téneti elbeszélések

Vámbéry Ármin utazásai

Ázsiában Az ifjúság számára átdolgozta: Radó V. 2. bővített és ábrákkal díszített kiadás. Kötve 3 kor. 60 fill.

A keresztes hadak törté- nete

Középkorú krónikákból összeállította: *De Wittne Guizott Henrietta*. Franciaából fordítva. Számos fametszetű ábrával. Ára kötve 3 kor., díszes vászonkötésben 4 kor.

Uj kiadás!

Uj kiadás!

Gróf Benyovszky Móric élete és kalandjai

Irta: Radó Vilmos. Számos szép képpel van illusztrálva ez a serdülő fiúgyermeknek való léleknevelő tartalmú könyv. Ára díszes vászonkötésben 5 kor. 60 fill.

A rabszolga karaván

Számos képpel. Rajzok az afrikai rabszolgavadászok ellen vívott harcokból. Kalandok. Népszerű leírások. Falkenhorst és May után átdolgozta: Árkövy Rikárd. Ára díszköt. ... 4 kor. 80 fill.

Lázadó hajósnép viszon- tagságai a csöndes ten- geren

Valódi történet. Számos képpel. Az ifjúság számára írta és rajzolta Györök Leó Gy. Ára kötve ... 3 kor.

Idegen népek közt messze földön

Leírások és életképek kiváló utazók leírásaiból, számos fametszetű ábrával. Összeválogatta Dr. Simonyi Jenő. Ára kötve 4 kor., díszes vászonkötésben ... 5 K 60 fill.

Stanley utazásai,

kalandjai és felfedezései Afrikában. Stanley eredeti művei alapján Burdó életrajzi vázlatának felhasználásával. Irta: Jankó János. Képekkel és egy térképpel. Kötve 4 kor.

A kurucz király

Történeti elbeszélés. Irta: Tóth S. *Pataky László* rajzaival. Kötve 3 kor.

Kurucz krónikák

Elbeszélések II. Rákóczy Ferenc korából. Irta: Tóth Sándor. *Pataky László* rajzaival. Ára kötve ... 3 kor.

Az utmutató

Irta: Cooper. Fordította: Dr. *Pallagi Gyula*. 4 színes képpel. Ára kötve ... 3 kor.

Robinson Crusoe törté- nete

Az eredeti elbeszélés nyomán gyermekek számára átdolgozta: Radó Vilmos. Ára képes papírkötésben 2 kor. 40 fill., díszes vászonkötésben ... 3 kor. 60 fill.

Kornyiati Békés Gáspár

a nagy államférfiu. Történeti elbeszélés. A magyar ifjúságnak írta Bőngérffy János. Tizennégy képpel. Ára vászonkötésben ... 3 kor.

Kétezer év előtt, vagy egy római ifju kalandjai

Irta: Church A. J. Angolból fordította: *Hegelius Pál. Adrien Marie* 12 képpel díszítve. Ára díszes félvászonkötésben ... 4 kor.

Legujabb!

Legujabb!

Bőrharisnya történetek

I. A bőrharisnya. II. A prairie. Cooper-től. Rendkívül érdekfeszítő kalandos indiai történetek. A serdülő ifjúság legkívánatosabb olvasnivalója. *Több színes képpel.* Ára díszkötésben ... 3 kor.

Grönlandon át hócipőn

Fridtjof Nansen eredeti műve alapján írta a serdülő ifjúságnak Dr. Jankó János. Számos eredeti ábrával. Ára kötve ... 3 kor.

Mitaha-Sa, a puszkapor- képü

Elbeszélés Észak-Amerika nyugoti vidékéről. Az ifjúság számára írta: Pajeken J. Frigyes. Nyolc nagy képpel. Ára díszkötésben ... 6 kor.

Az Olympos

Görög-római mythologia. Függetlenül a germán népek istentana. Serdültebb fiúk és leányok számára. *Petiscus* nyomán szerkesztette Dr. Geréb József. Második átdolgozott kiadás. 69 képpel. Ára fűzve 5 kor., díszes vászonkötésben 7 korona.

Legujabb!

Legujabb!

A három kenyerespajtás

Irta: Gaál Mózes. az ifjúság legkedveltebb írója, kinek minden egyes munkája gyönyörűséget szerez olvasójának. *Szép képekkel illusztrálva* díszkötésben ... 4 kor.

Rüstig Zsigmond, a brémai kormányos

Uj Robinson. *Marryat* kapitány után a magyar ifjúság számára átdolgozta Dr. Kárpáti Károly. 4-ik kiadás. 94 képpel. Ára vászonköt. 4 kor.

Kolumbusz Kristóf élete

és Amerika felfedezése. Elbeszélte Colon Fernand. Kolumbusz Kristóf fia. A szövegbe nyomott számos ábrával. Ára kemény kötésben 3 kor.

Történetek az őserdőből

Csodaszép dolgok, melyekben az őserdő állatjai és a köztük nevelkedő emberfiú a történetek hősei. Irta: Rudyard Kipling. Bevezetéssel ellátta Dr. *Pallagi Gyula*. Fordította: *Békési Gyula. Mühlbeck Károly* rajzaival. Ára díszköt. 4 kor.

Ujvári Miklós, a magyar Robinson

Képekkel. Irta: Radó Vilmos. Ára díszes vászonkötésben ... 3 kor. 60 fill.

Repülőgépen a holdba

Irta: Makay István. Ára díszes vászonköt. 4 kor.

A Mesztiz és még három elbeszélés Észak- és Dél-Amerikából. Az ifjuság számára írta: Pajeken J. F. Négy színnyomatu képpel. Ára diszköt. 4 kor. 80 fill.

Francia diákélet Számos képpel. Irta: Laurie André. Fordította: Hegedűs Pál. Ára diszes vászonkötésben ... 6 kor.

Legujabb!

Páraflan ajándék!

Legujabb!

HOCK JÁNOS

serdülő ifjak és leányok számára az ő gyönyörü és ihletteljes nyelvezetén megirt

IMAKÖNYVE

Különféle szebbnél-szebb, diszes kötésben a következő árakért: kor. 2.—, 4.50, 6.60, 8.—, 8.40, 10.50, 11.60, 12.—, 14.—, 14.60.

Donászy Ferencz munkái az ifjuság

Legujabb! **részére!** Legujabb!

Miklós vitéz Számos gyönyörü képpel illusztrált történeti elbeszélés. Ára diszkötésben ... 5 kor.

Egy magyar Diák élete Mátyás király korában

Történelmi elbeszélés az ifjuság számára. Előszóval ellátta Szilágyi Sándor. Számos finom kivitelű korhű képpel. Ára diszkötésben 7 kor.

Villámsugár Indián történetek a messze nyugatról. Számos képpel. Pompás diszkötésben ára ... 7 kor.

Életünket és vérünket

Az ifjuság számára képpel. Ára diszköt. 9 kor.

Tholdi Miklós Regényes korrarajz Nagy Lajos idejéből. Az ifjuság számára. Előszóval ellátta Szilágyi S. Számos korhű képpel. Ára diszköt. 7 kor.

Az Aztékok kincse Számos finom kivitelű képpel. Ára pompás diszkötésben 8 kor.

Szigetvár és Eger hősei Regényes korrarajz a XVI. századból. Számos finom kivitelű korhű képpel. Ára diszkötésben 7 kor.

Leányoknak kiválóan alkalmas ifjusági iratok.

Tündérmesék a való életből Irta: Ambrozovics Meszlényi Ilona. Képekkel. Ára diszkötésben ... 6 kor.

A csodaszép baba kalandjai Irta: Cosmar A. Németből fordította: Sárosi Bella. 6 szép színes képpel. Ára diszkötésben 4 kor. 80 fill.

Legujabb! Legujabb!

A csodaszép baba és barátnői Irta Cosmar A. Fordította Sárosi Bella. Gyönyörü színes képekkel. diszkötésben ára 4 kor. 80 fill.

Fiatal leányok regénytára.

Uj kiadás illusztrálva!

Katalin Regény fiatal leányok számára. Irta: Benedek Elek. Ára illusztrálva diszkötésben ... 6 kor.

Pipiske Regény fiatal leányok számára. Irta: Szabóné-Nogáll Janka. Diszköt. 6 K.

Legkisebb leány Regény fiatal leányok számára. Irta: Gaál Mózes. Ára diszkötésben 6 kor.

Három leány története

Regény fiatal leányok számára. Irta: Gyarmathy Zsigáné. Ára diszkötésben ... 6 kor.

Hajnalka Regény fiatal leányok számára. Irta: Ambrozovics Meszlényi Ilona. Ára diszkötésben ... 6 kor.

Legujabb! Legujabb!

Az élet iskolája Fiatal leányok számára. Irta: Tutsek Anna. Ára diszkötésben ... 5 kor.

Az Urmándyak kincse Regény fiatal leányok számára. Irta: B. Büttner Lina. Ára diszkötésben ... 6 kor.

Két szív Regény fiatal leányok számára. Irta: Andor József. Ára diszkötésben ... 6 kor.

Uj kiadás! Uj kiadás!

Magyar nők Irta: Gaál Mózes. Képekkel. Ára vászonkötésben ... 6 kor.

Vadrózsa Elbeszélés jó kis leánykák részére. Irta: Giese M. Németből ford.: Sárosi Bella. Szép képekkel. Ára 3 kor.

Erdélyország, tündérország Igaz mesék apróknak, serdülteknek. Irta: Gyarmathy Zsigáné. Képekkel. Ára diszkötésben ... 3 kor.

Leánytörténetek Elbeszélések. Irta: Halden Erzsébet. Négy színnyomatu képpel. Pompás diszkötésben ... 4 kor. 80 fill.

Kis gazdasszony Egy leányka naplójából. Serdülő leánykák számára. Irta: Szabóné Illésy Pirokska. Ára angol vászonkötésben ... 4 kor.

A tűzhely körül Elbeszélések az ifjuság számára. Irta: Tóth P. Görö L. 8 eredeti rajzával. Ára félvászonköt. 3 K 60 f., diszes vászonköt. 4 K 40 f.